

ЗМІСТ

Засідання двадцять сьоме
(Середа, 7 листопада 2018 року)

Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції, виступи народних депутатів України	...2
Заява фракцій Радикальної партії Олега Ляшка і «Об'єднання «Самопоміч»	...16
Відхилення проекту Постанови «Про парламентські слухання на тему: «Шляхи подолання епідемії туберкульозу в Україні»	...17
Рейтингове голосування проектів законів про ратифікацію	...45
Розгляд проекту Закону «Про первинну медичну допомогу на засадах сімейної медицини»	...47

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ДВАДЦЯТЬ СЬОМЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
7 листопада 2018 року. 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку! Шановні колеги, прошу заходити до залу, займати робочі місця та підготуватися до реєстрації. Отже, реєструйтеся для участі в пленарному засіданні Верховної Ради України.

У сесійному залі зареєструвався 341 народний депутат. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Відповідно до статті 25 Регламенту Верховної Ради України в середу ми маємо до 30 хвилин для стислих виступів народних депутатів із внесенням пропозицій, заяв, повідомлень. Нагадую, не фракцій, а депутатів. Тому всіх народних депутатів, які мають намір взяти участь в обговоренні, прошу записатися на виступи.

Мельник Сергій Іванович. Будь ласка.

МЕЛЬНИК С.І., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 187, Хмельницька область, самовисуванець).* Прошу передати слово Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гончаренко. З трибуни, так? Будь ласка (*Шум у залі*).

ГОНЧАРЕНКО О.О., *секретар Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»).* Шановні колеги! Шановні громадяни України! Як ви знаєте, минулого тижня Путін та

уряд Російської Федерації запровадили санкції проти 68 українських компаній та 322 громадян України, зокрема понад 120 народних депутатів України. До списку увійшли представники різних фракцій, серед них 44 народні депутати фракції «Блок Петра Порошенка». Ми, народні депутати фракції «Блок Петра Порошенка», вирішили дати відповідь пану Путіну на його дії. Відповідаємо в старовинному українському стилі, як колись, ще у XVII столітті це зробили наші пращури запорожці, відповівши одному загарбнику, на той час султану, своїм славнозвісним листом. Текст того листа повністю підходить для того, щоб сьогодні нам як народним депутатам відповісти Володимиру Путіну щодо санкцій, які запровадила Російська Федерація 7 листопада 2018 року від Різдва Христового.

«Ти, президенте, чорт московський, і проклятого чорта брат і товариш, самого Люцифера секретар! Який ти в чорта лицар, коли голим задом їжака не вб'єш? Не будеш, сучий ти сину, синів українських під собою мати. Твого війська ми не боїмося, землею і водою будемо битися з тобою.

Ось так тобі український народ висловив, плюгавче. Не будеш ти і свиней християнських пасти.

Тепер кінчаємо, бо число знаємо і календар маємо. Місяць у небі, рік у книзі, а день такий у нас, як і у вас, за це поцілуй у дупу нас!

Народні депутати України: Гончаренко, Севрюков, Барна, Онуфрик, Співаковський, Шверк, Чубаров, Артюшенко, Тіміш».

Шановні колеги, хто з тих, до кого застосували санкції, хоче долучитися до підписання цього листа, будь ласка, приєднуйтеся, разом відправимо нашу козацьку відповідь Путіну.

Дякую.

БАРНА О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ № 167, Тернопільська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Слава Україні! Смерть москалям!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Купрій Віталій Миколайович. Будь ласка, пане Віталію.

КУПРІЙ В.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 29, Дніпропетровська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Позафракційний. Колеги, хочу сказати про наболіле – про наш парламент. Спостерігаючи за дійством, що відбувається, вважаю, що нинішній парламент – один із найгірших в історії України. Кажу це тому, що коли в березні 2015 року стало видно, що не виконується Коаліційна угода, що наша держава спускається до узурпації влади Порошенком, я прийняв рішення вийти з фракції «Блок Петра Порошенка» і присвятити своє життя створенню оновленого, патріотичного, чесного парламенту. На жаль, мої заклики до колег, які на той час входили до коаліції, – «Об'єднання «Самопоміч», «Батьківщина», Радикальна партія, залишилися непочутими. Місяцями, навіть роками, тривало з'ясування стосунків з Президентом, і тільки потім ці певні партії вийшли з коаліції.

Сьогодні в парламенті спостерігається дуже багато поганих речей: квітне кнопкодавство, під патріотичними гаслами фонтаном б'ють блюзнірство та брехня, постійно порушується Регламент, а це закон. Усі нібито критикують діючу владу, але роблять зовсім інше. Ось, наприклад, політики, заходячи до сесійного залу, кажуть, що за жодних обставин не будуть голосувати за законопроект, за бюджет, за будь-що. Потім виходять у кулуари, ідуть на Банкову чи ще кудись, змінюють свою думку, тому що їм пообіцяли привілеї або гроші. Ми це бачимо. Навіщо вчора Юлія Тимошенко сказала і пост написала, що не проголосує за жоден законопроект, поки не буде прийнято рішення щодо проекту постанови про скасування підвищення ціни на газ?

Знаєте, для мене особисто це дуже велика проблема. Можливо, я політичний романтик і вимагаю забагато від наших політиків, але вважаю, що треба гуртуватися біля правди, треба обіцяти і виконувати. До речі, саме тому я вирішив балотуватися у Президенти України, щоб створити власну політичну силу і показати новий рівень у парламенті – що і як має бути. Думаю, ми все одно дійдемо до цього, і парламент стане кращим. На жаль, це відбудеться не скоро, більше ніж через рік.

Вважаю, що кожен з політиків має зробити висновки і не обіцяти, чого не може виконати, оскільки це дискредитує орган державної

влади, а претензії пред'являють потім усім, тому що всі депутати є членами цього парламенту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Фріз передає слово для виступу Курячому. З трибуни, будь ласка.

КУРЯЧИЙ М.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 25, Дніпропетровська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! У мене дуже важлива інформація. Учора профільний комітет рекомендував парламенту остаточно прийняти законопроекти про внесення змін до Податкового та Митного кодексів України щодо створення доступних умов розмитнення авто на єврореєстрації. Сьогодні під стінами Верховної Ради України вкотре пікетують водії нерозмитнених транспортних засобів, які вимагають від нас конкретних кроків для розв'язання проблеми, яка набула вже загальнодержавного масштабу.

За цей неповний календарний рік в Україну завезли без розмитнення понад півмільйона авто, тобто щохвилини на територію нашої держави ввозиться як мінімум один автомобіль. Встановити водія, власника та оцінити технічний стан такого автомобіля немає можливості. Водії хочуть захистити свої майнові права щодо придбання в ЄС машин, сплатити доступну ціну і продовжити користуватися транспортом з чистою совістю.

Що вдалося напрацювати до другого читання? Передусім остаточно визначилися з базовою ставкою акцизного податку. Для авто з бензиновим двигуном об'ємом до 3 літрів вона становитиме 50 євро, понад 3 літри – 100 євро. Для авто з дизельним двигуном аналогічного об'єму – 75 євро і відповідно – 150 євро. Уперше в історії України може бути скасовано високі податки на ввезення старих авто віком понад 15 років. Наразі пропонується встановити максимальний віковий коефіцієнт – 15 років. Це суттєвий крок назустріч водіям. Адже, нагадую, до 2008 року було заборонено ввозити машини старше восьми років. До того ж закладаємо мотивацію і стимул для прискорення розв'язання цієї проблеми. А саме: у перший місяць після публікації законів можна буде розмитнити авто на 50 відсотків дешевше, ще

місяць діятиме понижуючий коефіцієнт – 0,75. Наразі вже завершено консультації з фіскальними та митними органами, які заявили про повну, абсолютну готовність впоратися із безліччю звернень громадян щодо розмитнення таких автівок.

Слід звернути увагу, що за пропозицією комітету всі платежі за розмитнення автомобілів, ввезених від 2015 року, будуть спрямовані до Пенсійного фонду України. Це буде справедливо, адже ці кошти підуть саме на збільшення та виплату пенсій.

Однак запровадження спрощених та доступних умов розмитнення транспорту змушує нас посилити відповідальність водіїв за порушення митного режиму в Україні шляхом підвищення штрафів. Така проблема більше не може повторюватися в Україні.

Саме тому, колеги, закликаю завтра включити до порядку денного ці важливі два законопроекти і остаточно вирішити ці нагальні питання, внісши зміни до Податкового та Митного кодексів. Цього чекають люди, ми маємо це врахувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується Писаренко. За ним – Вілкул. Будь ласка, пане Валерію.

ПИСАРЕНКО В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 168, Харківська область, самовисуванець). Шановні колеги! Знову про тарифи. Члени нашої депутатської групи зареєстрували два проекти постанов, кожен з яких стосується проблеми підвищення тарифів, з якою люди вже скоро зіштовхнуться, адже за такими тарифами не кожен зможе сплатити за комунальні послуги. Те, що відбудеться цієї зими, вважаю тотальним терором проти наших громадян.

Ми пропонуємо йти щонайменше двома шляхами.

Перше. Відповідно до зареєстрованого нами проекту постанови провести аудит тарифів на місцях і подивитися, де ми можемо все-таки привести їх до нормального рівня, враховуючи реальну собівартість, і щоб не було закладених надприбутків для компаній, які сьогодні хочуть збагатитися на тарифах і завищених цінах на газ.

Друге. Розглянути питання щодо використання газу власного видобутку, за рахунок чого зможемо наблизитися до нормального рівня тарифів. Ми зареєстрували відповідний проект постанови, у якому пропонуємо газ власного видобутку використовувати для потреб населення, про що останніми роками говорили лідери всіх, напевно, фракцій. Уже час це зробити.

У разі прийняття запропонованого проекту постанови Кабінет Міністрів зобов'язаний буде провести відповідні розрахунки та перейти до такої моделі. До того часу, поки цього не буде зроблено, і ми не перейдемо на таку систему, встановити мораторій на підвищення тарифів. Адже, напевно, всі задаються питанням, чому на наступний рік прибутки «Нафтогазу» сягатимуть понад 100 мільярдів гривень, а люди платитимуть за підвищеними тарифами.

Ми також пропонуємо відвести окремий день для розгляду ініціатив усіх фракцій стосовно питання тарифів та підвищення ціни на газ. Нам не треба бігти від такого питання, а потрібно дати відповідь, яким чином кожна з фракцій, кожен лідер, кожен кандидат у Президенти бачить вирішення цього питання.

Думаю, на сьогодні вже зареєстровано достатньо ідей, які ми могли б розглянути в цьому залі і прийняти рішення, що дадуть можливість зняти соціальну напруженість і показати людям, що парламент, дійсно, хоче розв'язати проблему. Інакше цієї зими ми побачимо ще більше несплачених платежів і бідність у нашій країні.

Сподіваюся, парламент підтримає, і ми присвятимо день виключно питанню підвищення тарифів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ігор Шурма передає слово для виступу Вілкулу. З трибуни, будь ласка.

ВІЛКУЛ О.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні народні депутати! Шановний народе України! Напруження в державі через фактично знищення владою своїх громадян досягає критичної межі. Як громадянин і як народний депутат вважаю своїм обов'язком робити все можливе, щоб зупинити економічні репресії влади стосовно власного народу.

По-перше, вимагаю, щоб Верховна Рада зобов'язала Кабінет Міністрів переглянути та скасувати рішення щодо підвищення ціни на газ. Відповідний проект постанови ми вже подали. Є рішення великої кількості місцевих рад з вимогою скасувати підвищення ціни на газ. Колеги, ми повинні дослухатися до думки депутатів сільських, міських, районних та обласних рад, оскільки на відміну від народних депутатів України вони знають, чим живуть люди.

По-друге, вимагаю, щоб голова Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» негайно прийшов із звітом до парламенту. Нагадаю, що пан голова НАК «Нафтогаз України» перевів близько мільйона доларів своїм родичам в Америці, які отримав як премію від «Нафтогазу» – державного підприємства.

По-третє, вимагаю звіту керівництва «Укргазвидобування». Це також державне підприємство, яке видобуває газ у достатньому обсязі, щоб задовольнити потреби нашого населення і теплокомуненерго. Ми знаємо, що його собівартість 2 тисячі гривень, а продаватимуть його населенню за ціною 8,5 тисячі гривень за тисячу кубів.

Пане Президенте, знайдіть, будь ласка, механізм скасування рішення щодо підвищення ціни на газ.

Ми також подали законопроекти не тільки щодо зниження ціни на газ, а й щодо встановлення заборони на його підвищення. Як бачимо, собівартість газу дозволяє це зробити. Тому не треба називати аргументи щодо можливості зниження тарифів в Україні популізмом. Це не популізм, а абсолютно реальний, дієвий механізм, як це можна зробити. Потрібна лише політична воля. НАК «Нафтогаз України» отримав право відключати житло взимку від опалення за борги. Ви розумієте, що це буде? Будуть заморожувати цілі міста, це фактично ліцензія на вбивство людей.

Викликає занепокоєння ситуація, яка виникла у вугільній галузі. Останні 33 державні шахти в боргах, шахтарі на знак протесту тижнями сидять під землею. У цей час влада купує вугілля в Африці, Росії та Америці. Вважаю це не патріотичною позицією, а швидше, мародерською. Розв'язувати проблему треба системно, усі механізми і методи відомі. А гроші для погашення заборгованості із виплати зарплати виділяються тільки після того, як люди по два тижні не виходять із шахт. Це ганьба!

Знову-таки необхідна політична воля керівництва держави. Але цій владі залишилося недовго, і український народ на виборах дасть гідну оцінку її досягненням і відправить на звалище історії (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тіміш Григорій передає слово для виступу Андрію Коту. Будь ласка.

КІТ А.Б., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (одномандатний виборчий округ № 126, Львівська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Стрийщина, Жидачівщина. Група «УДАР». Шановні колеги! Знаєте, я дуже задоволений і вважаю однією з найважливіших і хороших справ, яку ми зробили, децентралізацію влади і створення об'єднаних територіальних громад, які вже дали перші паростки справжньої децентралізації влади і децентралізації фінансів.

Оголосивши про децентралізацію влади, люди на місцях нам повірили, у тому числі й у моєму виборчому окрузі, де було створено найбільшу територіальну громаду у Львівській області – Ходорівську міську об'єднану територіальну громаду. Але замість справжньої децентралізації ми отримали передачу всієї соціальної інфраструктури на території громади без надання їм належних інструментів для впливу та фінансування.

Окрім того, ми ще отримали свавілля природних монополій, які є на території області, – обленерго і облгаз. Наведу приклад, який мене просто вражає і шокує. Львівобленерго в односторонньому порядку врізало технічні умови для надання електроенергії на всі школи Ходорівської ОТГ. У результаті школа № 1 площею 3,5 тисячі квадратних метрів отримує від обленерго 1,5 кіловата електроенергії, школа № 2 – 4 кіловати електроенергії, школа № 3 – 1,5 кіловата електроенергії, Грусятицька школа – 1,5 кіловата електроенергії, Бориничі та Чорний Острів – так само. Це означає, що котельню, щоб дітям було тепло у школі, запустити неможливо, і обленерго в рекетний спосіб вимагає оплати за додаткові кіловати, які лише нещодавно штучно зняли.

Ми дуже багато в цьому залі говоримо про децентралізацію, але, повторюю, існує справжній рекет приватних монополій, який просто тероризує об'єднані територіальні громади і не дає їм змоги розвиватися. За які це кошти об'єднана територіальна громада має платити

знову за технічні умови приватній олігархічній структурі Львівобленерго, яку очолює пан Матвіїшин?

Вимагаю від Генеральної прокуратури України, Служби безпеки України (прошу вважати вимогу офіційним запитом) негайно розібратися, визнати винних, на підставі чого були врізані ліміти з електроенергії, у результаті чого мерзнуть діти. Вдумайтеся, знущаються не над людьми, а над дітьми в час, коли ми декларуємо про успіхи в економіці держави! Вважаю, що всі винні мають бути покарані. Це просто дискредитація взагалі імені Президента і всього курсу держави, який визначено на децентралізацію влади.

Думаю, ми повинні зробити відповідні висновки, щоб це якомога швидше можна було припинити. Вважаю, що тільки в справжній, а не віртуальній децентралізації з переданням повноважень на місця в Україні буде успіх.

Слава Україні! *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пастух Тарас Тимофійович передає слово для виступу Олегу Березюку.

БЕРЕЗЮК О.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Щойно депутат-мажоритарник від пропрезидентської партії перфектно описав, як грабують людей. Вони грабують, а ошукані громадяни мають за це платити через тарифи: залазять до кишень людей через «Роттердам+», «Дюссельдорф+», випускають в атмосферу супутній газ, не сплачуючи ренти, зокрема підприємства «Укрнафти» в місті Бориславі. Просто в повітря – сотні тисяч кубометрів супутнього газу на добу. Завтра вони залізуть до кишень людей через оподаткування розмитнення автомобілів на єврономерах, тому що запровадять схему, за якою крастимуть з людських кишень гроші і віддаватимуть, як вони кажуть, до Пенсійного фонду, який вони пограбували. Вони крадуть також через монополії. Щойно народний депутат Кіт описав, як це робить обленерго, так само роблять і облгази.

Ми прийняли Закон «Про ринок природного газу». На торги почали подаватися незалежні компанії для того, щоб запропонувати

нижчу ціну, і вони виграють тендери, але облгази блокують це і подають скарги до суду. Школи залишаються без світла і без газу через те, що система, яку очолює чинна влада, грабує людей.

Вони грабують людей через міста. Якщо на сході України в одному великому місті цього року бюджет розвитку становив 1 мільярд 200 гривень, а минулого року – 2 мільярди, то наступного року вони отримують тільки половину бюджету розвитку. Знаєте, чому? Тому що в деяких містах відбувається недофінансування освітньої, медичної субвенцій на 20, 30, 56 відсотків, які перекладаються на міста. Не відшкодовується різниця тарифів, акциз на роздрібну торгівлю пально-мастильними матеріалами, навколо міст ростуть нелегальні заправки. Що ж роблять правоохоронні органи, кому вони служать? Звідки вони це беруть?

Це не дискредитація влади. Це влада сьогодні залазить до кишень людей, щоб прикрити пограбований нею Державний бюджет України. Це серйозне повідомлення людям. Проте влада, якщо отямиться, ще може це виправити під час прийняття проекту бюджету на 2019 рік. Це ганебно та принизливо стосовно громадян України і відверта реваншистська політика...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Река Андрій Олександрович передає слово для виступу Кодолі.

КОДОЛА О.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ № 209, Чернігівська область, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! Минув місяць з того часу, як у моєму виборчому окрузі на території військового арсеналу № 6 вибухнули боеприпаси. Здається, що за цей місяць уже всі забули про цю трагедію. Проте для людей, які живуть з вибитими вікнами, зруйнованими стінами та стелями в домішках, цей жах триває й досі. Таких людей понад тисячу. А скільки таких, які залишилися зовсім без даху над головою, живуть практично наодинці зі своєю бідною та досі не отримали підтримки від держави?

Ось цей парашут, який я хочу показати всім, мені передали жителі села Августівки, яке найбільше постраждало внаслідок цієї трагедії, як нагадування і Верховній Раді України, і насамперед

Кабінету Міністрів України, міністру оборони України про те, що люди до цього часу чекають на допомогу. Таких снарядів з кожного подвір'я повиносили по 30, по 50 штук.

Найбільше постраждали село Августівка та військове містечко Дружба, яке прийняло основний удар від цієї жахливої трагедії. Руйнівні наслідки, на жаль, відчули на собі всі мешканці цих населених пунктів. Деякі будинки знищені вщент і повністю непридатні для відновлення.

Місцеві органи влади на сьогодні зробили все можливе для того, щоб надати термінову допомогу, провели відповідні обстеження, визначили необхідні суми для ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, передали ці документи до Кабінету Міністрів, але тут почалося буксування. Уже два тижні документи лежать у різних міністерствах: у Міністерстві фінансів, у Міністерстві економічного розвитку, у Міністерстві юстиції, і досі не прийнято рішення про відшкодування цих збитків.

Окремо чекає на відновлення школа в снт Дружба, де навчається більше 140 дітей, які вимушені тимчасово навчатися в місті Ічня. Для відновлення школи потрібно 2,5 мільйона гривень. Уже розпочато роботи, але поки що за кошти благодійників. Тому це так само важливе питання, з яким я звертаюся до Прем'єр-міністра, до Кабінету Міністрів, щоб негайно виділити кошти на ці потреби.

Окремо хотів би зазначити щодо ситуації у військовому містечку Дружба. Оскільки 27 багатоповерхових багатоквартирних будинків та дитячий садочок перебувають на балансі військових, це відповідальність саме Міністерства оборони. На жаль, там досі не почалися обстеження навіть усередині цих багатоквартирних будинків. Якщо ще зовні проводиться заміна вікон та заміна покрівлі, то всередині будинків люди живуть із пошкодженими стінами і стелями. Тому я принагідно хочу звернутися до Кабінету Міністрів, до міністра оборони вжити невідкладних заходів, щоб люди змогли повернутися до нормального життя. Для цього потрібно почати роботи щодо відновлення життя, профінансувати ці...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, будь ласка.

КОДОЛА О.М. Люди чекають, зима вже близько і влада має негайно відреагувати на цю жахливу ситуацію.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується Єднак Остап Володимирович.

ЄДНАК О.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Добрий день, шановні колеги, шановні глядачі! Якщо ми кожного дня говоримо про газ, то сьогодні я теж буду реєструвати проект постанови про заборону уряду регулювати ціни на газ, щоб зобов'язати уряд забезпечити ринкове ціноутворення на природний газ. Тому що уряд повинен опікуватися соціальним захистом тих людей, які не можуть заплатити завищені тарифи на газ. Уряд повинен підтримувати розвиток енергоефективності в Україні. Уряд повинен допомагати збільшенню видобутку власного газу. Але уряд не повинен сприяти корупції за неринкового державного регулювання ціни на газ.

Це моя відповідь популістам із шести великих депутатських фракцій, які, на жаль, зареєстрували проект постанови про скасування підвищення ціни на газ. Я прошу Андрія Володимировича, щоб разом з тим проектом постанови розглядався і мій проект постанови про забезпечення ринкового ціноутворення ціни на газ.

Стосовно вчорашніх дискусій і дебатів про ТСК. Я, на жаль, не встиг зачитати запитання Олега Михайлика до Генерального прокурора, на якого був вчинений замах більше місяця тому. Запитання, власне, звучить так: хто замовив мене та чому не затримані справжні виконавці?

В Одесі всім відома афера, коли в людей забрали квартири у ЖК «Гагарін Плаза» та ЖК «Золотий берег». Я висвітлював цю проблему, і це одна з версій замаху. Чому досі ніхто нічого з цим не робить? Нікого навіть не допитали.

Таких питань у жертв нападів на активістів десятки до правоохоронних органів, на які вони не отримують відповідей. Є резонансні

справи, а є справи менш резонансні, щодо яких не проваджується розслідування.

Шановні колеги, дуже правильно ми вчора зробили, що проголосували за створення ТСК, тому що це визнання проблеми, яка існує в суспільстві. Це не спроба дискредитувати правоохоронні органи, а спроба збільшити їхню ефективність, підзвітність, тому що парламентський контроль над правоохоронною системою працює в розвинених демократіях. Шкода, звичайно, що в Україні ми не змогли прийняти дієвий закон про тимчасові слідчі комісії. Але ми вивчали досвід Швеції. Кожні 10-20 років там регулярно відбуваються скандали в правоохоронних органах, коли ті здійснюють або незаконне прослуховування, або незаконні слідчі дії. Парламент відповідає на резонансні справи, слідкує за підзвітністю, прозорістю правоохоронної системи і таким чином збільшує її ефективність.

Тому, шановні колеги, я закликаю ефективно працювати в новоствореній тимчасовій слідчій комісії. І для цього скликання парламенту це зобов'язання – прийняти дієвий закон про тимчасові слідчі комісії та вдосконалити парламентський контроль над сектором безпеки та правоохоронними органами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Заключний виступ. Святаш передає слово для виступу Ігорю Шурмі.

ШУРМА І.М., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). «Опозиційний блок». Шановний Андрію Володимировичу, я вас дуже прошу, як ви заборонили вішати тут плакати, забороніть використовувати крісло головуючого на засіданні Верховної Ради під всілякі флешмоби.

Я вважаю, що зранку перед всією Україною був опущений статус крісла ведучого. Що відбулося? Група народних депутатів взяли собі шапки та вишиванки і провели черговий флешмоб (сьогодні без футболок з друком), для того щоб укотре попіаритися. Піар, піар, піар і піар.

Хотів би повернутися до історії. Лист козака Сірка турецькому султану був маловідомий доти, допоки історик Яворницький не поспілкувався з Рєпіним. Після того Рєпін написав два варіанти цього полотна. Одне – яке знаходиться в Харківському художньому музеї, а друге – у Петербурзі. Це світовий твір. І те, що відбулося сьогодні, це просто глумління над творчістю Рєпіна.

Я хотів би звернутися до тих людей і запитати: а де ви такі мудрі, щоб створити оргкомітет щодо святкування 175-річчя Рєпіна, виділити гроші на культуру, на реставрацію картини, яка потребує постійного догляду? У вас цього немає.

Більше того, я сьогодні виходив до людей, і вони мені сказали, що вишиванки і козацький стрій на вас виглядали так само, якби Степан Бандера зайшов до синагоги в ярмулці. Оце так ви з трибуни Верховної Ради рекламуєте свої флешмоби.

Хочу сказати, що ця ситуація є неодноразовою, вона принижує парламент. Ви подивіться, що було написано в тому тексті. Ви звернулися до людини із-за кордону поцілувати в інтимне місце. Ви що, змінили свою орієнтацію і просите це зробити, просите тих ласк? Це заслуговує на допомогу. Тому зрозуміло, чому ви голосуєте за легалізацію гейпарадів і всякої всячини, яка принижуватиме Україну.

Я заявляю, що «Опозиційний блок» не бере участі в жодних піар-акціях. Чому? Тому що кожна піар-акція – це кошти. А ті гроші, які ви витрачаєте на плакати, на футболки, на всі ваші заходи, краще дали б на фонд культури, щоб зберегти твори мистецтва.

Ну, і, звичайно, про медицину. Я вважаю, що реформувати медицину потрібно за Законом «Про екстрену медичну допомогу». А він передбачає існування спеціалізованих медбригад. То я вам мушу сказати, що після таких флешмобів треба викликати за номером 103 психіатричну бригаду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, час для виступів народних депутатів завершено.

Хочу повідомити, що до президії надійшла заява про перерву від двох фракцій – Радикальної партії і «Самопоміч», яку вони згодилися замінити виступом з трибуни.

Перед тим як перейти до порядку денного, я надаю слово для виступу Олегу Ляшку, Радикальна партія. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. Трансляцію з парламентської трибуни слухають мільйони українських громадян: хтось дивиться по телевізору, бабусі і дідусі у селах сидять біля радіо, якщо те радіо залишилося. І що вони чують із динаміків і телетрансляцій? Одні виходять – займаються клоунадою, інші виходять – розказують про гей-паради, треті розказують ще про якусь дурню. Людей насправді це не хвилює. Якби ви знали, як живуть люди, ви ніколи б не виходили на цю трибуну і не використовували б її для власного позиціонування, тому що насправді людей хвилюють абсолютно інші проблеми. Сьогодні за живих батьків дітей віддають у дитячі будинки, тому що у батьків немає грошей нагодувати своїх дітей. А у дитбудинку за рахунок державного бюджету дитину п'ять разів на день погодують, у тепле ліжко покладуть і навчать. Сотні тисяч дітей в Україні – в дитячих будинках та інтернатах замість того, щоб бути з рідними сім'ями.

Мільйони українців поїхали на заробітки по закордонах, тому що влада встановлює копійчані зарплату і пенсії, які не дають можливості прожити, прогодувати свою сім'ю. Люди вимушені їхати по закордонах, заробляти гроші і раз на рік бачать рідних дітей, батьків на велике свято – на Різдво або Великдень.

Сьогодні надзвичайно величезна проблема для людей – високі ціни на газ. Уряд, влада встановили абсолютно необґрунтовані ціни на газ, мотивуючи тим, що потрібно платити європейські ціни на газ, але при цьому забули дати українцям європейські зарплату і пенсії. Внаслідок цього влада хоче витягнути з кишень українців 50 мільярдів гривень, щоб залатати дірки в бюджеті за рахунок українців, щоб залатати свою корупцію, свою нездатність змінити економічну політику, свою нездатність створювати робочі місця для молоді, щоб вона не виїжджала за кордон, свою абсолютну нездатність навести лад у країні.

Саме тому я, наша команда, представники інших фракцій зареєстрували вчора проект Постанови «Про скасування рішення Уряду про підвищення ціни на природний газ та запровадження мораторію на підвищення цін на природний газ для населення». Це вкрай важливе питання, яке хвилює кожну українську сім'ю, незалежно від того, отримує вона субсидію чи ні. Тому що в результаті антилюдських рішень 3 мільйони українських сімей сьогодні втратили право на отримання субсидій і вимушені виписувати рідних дітей з хати, вимушені розлучатися, тому що інакше їм відмовляють в отриманні субсидій.

Ми вимагаємо від українського парламенту невідкладно розглянути наш проект постанови про скасування рішення про підвищення ціни на газ, встановити мораторій на будь-яке підвищення тарифів і прийняти наш план щодо зниження ціни на газ, збільшення заробітної плати і перерахунку пенсій. Поки це рішення не буде прийнято, за жодне інше ми голосувати не будемо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, переходимо до питань порядку денного.

Хочу нагадати, що першим питанням стоїть проект Постанови «Про парламентські слухання на тему: «Шляхи подолання епідемії туберкульозу в Україні» ([№ 8141](#)).

Колеги, хто підтримує пропозицію про розгляд за скороченою процедурою, прошу проголосувати.

«За» – 93.

Очевидно, є бажання народних депутатів ґрунтовно обговорити проблематику. Тому я оголошую про перехід до розгляду проекту постанови № 8141.

Запрошую до доповіді народного депутата України Кіраля Сергія Івановича. Будь ласка, пане Сергію.

КІРАЛЬ С.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дякую, пане Голово. Шановні колеги депутати! В Україні багато проблем – війна, реформи, уряд працює над ринком газу, але також є десятки тисяч українських громадян,

які потерпають від, напевно, однієї з найстаріших і найскладніших епідемій, яку, як виявляється, дуже важко побороти, – це епідемія туберкульозу.

Ми разом з однодумцями, колегами народними депутатами з різних фракцій (усього близько 50 депутатів) вирішили не стояти осторонь від цієї проблеми, залучити парламент, єдиний орган законодавчої влади в Україні, до її розв'язання і створили міжфракційне об'єднання «Парламентська платформа боротьби з туберкульозом». До речі, вчора під час «круглого столу» ми відзначили рік з часу його створення.

Під час засідання «круглого столу» були присутні багато представників громадських організацій, пацієнтських організацій, Міністерства охорони здоров'я, Центру громадського здоров'я. Ми мали можливість підбити підсумки, і дуже знаково, що сьогодні, на наступний день після «круглого столу», першим питанням у порядку денному стоїть проект Постанови «Про парламентські слухання на тему: «Шляхи подолання епідемії туберкульозу в Україні». Це дуже важливий проект постанови, оскільки Україна, як ви почуєте з наступної інформації і, сподіваюся, що ви уважно її заслухаєте, сьогодні входить до п'ятірки країн з найвищим тягарем мультирезистентного туберкульозу. Проблема не розв'язана, незважаючи на те що в системі охорони здоров'я над боротьбою з туберкульозом працюють тисячі лікарів-фтизіатрів, у нас існує відповідна інфраструктура ще з радянських часів, щороку виділяються мільйони гривень. Тому очевидним є логічний висновок, що, напевно, ми щось робимо не так, напевно, треба змінювати загалом усю систему, потрібно змінювати підходи відповідно до того, як сьогодні пропонують міжнародні організації, зокрема Всесвітня організація охорони здоров'я, переходити на так звані пацієнт-орієнтовані методи.

А зараз я хочу коротко ознайомити вас з інформацією про сучасну ситуацію в системі боротьби з туберкульозом в Україні.

Протидія туберкульозу в Україні є одним з пріоритетних напрямів державної політики у сфері охорони здоров'я та предметом міжнародних зобов'язань країни. За оцінками експертів ВООЗ, за останні п'ять років в Україні спостерігається тенденція до зменшення темпів зростання захворюваності на ТБ та смертності від ТБ, впроваджуються сучасні методи діагностики, у тому числі мультирезистентного

туберкульозу, та стандарти лікування хворих на всі форми туберкульозу, налагоджується взаємодія між ВІЛ- та ТБ-службами, введено реєстр хворих на ТБ.

Тим не менше кожного року в Україні реєструються близько 30 тисяч випадків хворих на туберкульоз. Так, у 2016 році було зареєстровано 34 тисячі 88 випадків. Поточний показник поширеності всіх форм туберкульозу, за даними 2016 року, становить 82,1 на 100 тисяч населення, що майже втричі перевищує показник цільових завдань, визначених глобальним планом дій «Зупинити туберкульоз».

У 2014 році Україна увійшла до п'яти країн світу з найвищим тягарем мультирезистентного туберкульозу. Досі контекст епідемії в Україні характеризується значним поширенням мультирезистентного туберкульозу і туберкульозу з розширеною лікарською стійкістю, тобто форм, для лікування яких не існує ефективних ліків; порівняно високим рівнем смертності, пов'язаної з мультирезистентним туберкульозом та зростаючою кількістю випадків поєднаної або так званої ко-інфекції, тобто ТБ і ВІЛ/СНІД, діабет, наркозалежність та інші захворювання.

Протягом останніх років у загальноосвітній когорті лікування хворих на мультирезистентний туберкульоз Україна посідає одне з останніх місць. У когорті 2014 року ефективність лікування – на рівні 46 відсотків, це при тому, що в середньому по Європейському регіону, за даними ВООЗ, ефективність лікування становить більше 75 відсотків.

Особливо загрозливим у цій ситуації є пізні звернення хворих на туберкульоз за медичною допомогою, несвоєчасне виявлення туберкульозу та поєднаних форм ВІЛ/ТБ, що обумовлює високий рівень смертності, а також недостатнє охоплення послугами з профілактики, діагностики та лікування вразливих до ТБ груп населення, так званих груп підвищеного ризику. Слід також відзначити, що в Україні не виявляється близько 20 відсотків випадків туберкульозу.

Водночас існують практики за участі громадських організацій, зокрема в рамках грантів Глобального фонду для боротьби з СНІДом, туберкульозом та малярією, які доводять, що у разі зміни підходу до надання протитуберкульозної допомоги через пацієнт-орієнтовані моделі ефективність лікування мультирезистентного туберкульозу в амбулаторних умовах становить до 86 відсотків успішного лікування.

Пакет послуг, що описується в зазначеній вище кращій практиці, включав організацію якісних, наближених до пацієнта послуг ДОТ, які ставили за мету максимальне збереження для хворого звичайного способу життя. Серед них – доставка лікарських препаратів та контроль за їхнім прийомом дома або в іншому зручному для пацієнта місці, а також двічі на місяць видача продуктових наборів усім прихильним до лікування пацієнтам. Крім того, усі хворі протягом усього періоду лікування отримували медичну, психологічну та соціальну підтримку.

До речі, саме ці проблеми в нашій поточній системі лікування, тобто надмірна госпіталізація, коли хворих фактично ізолюють, закривають на шість-вісім місяців без доступу до рідних і без надання соціальної, психологічної допомоги (а ви знаєте або, можливо, чули, що в процесі лікування навіть простих форм хворі змушені щодня випивати жмені таблеток, маючи відповідно страшні побічні ефекти, страждаючи від депресії та інших проблем психологічного характеру), призводять до того, що хворі зупиняють лікування, а це є причиною, власне, виникнення мультирезистентних форм.

Якщо ми не змінимо ситуації, згідно з оцінками ВООЗ, враховуючи існуючі темпи розвитку епідемії туберкульозу, у період між 2015 та 2030 роками в Україні буде 87 тисяч 800 смертей внаслідок хвороби. Економічна вартість боротьби з епідемією за цей період дорівнюватиме 3,6 мільярда доларів США.

З огляду на викладене існує нагальна необхідність у проведенні парламентських слухань на тему: «Шляхи подолання епідемії туберкульозу в Україні». Дана тематика потребує невідкладного публічного обговорення у форматі парламентських слухань за участі фахівців, експертів, політиків, представників виконавчої влади, місцевого самоврядування, громадськості – усіх зацікавлених сторін та напрацювання рекомендацій щодо шляхів розв'язання проблеми.

Насамкінець, шановні колеги, хотів би зазначити, що це не лише загальноукраїнська проблема. Цей рік і наступні роки у світі є визначальними для визначення кращих практик та об'єднання зусиль для боротьби з туберкульозом. На жаль, і у світі щорічно хворіють 10 мільйонів нових хворих, 1,6 мільйона з яких помирають. Для цього в цьому році було проведено кілька безпрецедентних міжнародних заходів, зокрема нарада найвищого рівня в Організації Об'єднаних Націй у вересні, на якій я разом з делегацією від українського уряду, громадськими організаціями мав можливість бути присутнім. Було

прийнято політичну декларацію, у якій визначено чіткі цілі і завдання для всіх країн світу для того, щоб подолати епідемію туберкульозу, як зазначено в загальних цілях Організації Об'єднаних Націй, до 2030 року і забути про її існування.

Я хотів також наголосити на ефективності та успішності діяльності нашого МФО «Парламентська платформа боротьби з туберкульозом», до якого, як я вже говорив, увійшло близько 50 депутатів, зокрема Олексій Кириченко, який є дуже активним учасником усіх заходів, у тому числі й міжнародних.

У цьому році нами відзначено і Міжнародний день боротьби з туберкульозом. Хотів би подякувати в тому числі й спікеру Верховної Ради і колегам, які долучилися до виставки і «круглого столу», а також за те, що було підсвічено будинок парламенту.

Ми разом з Міністерством охорони здоров'я проводимо активну роботу щодо можливості доопрацювати і прийняти державну програму щодо боротьби з туберкульозом. Хотів би звернутися до Міністерства юстиції з тим, щоб вирішити всі проблемні питання, які залишилися. Ми також разом з урядом працюємо над тим, щоб в Україні з'явилися ефективні ліки, щоб спросити реєстрацію і ввезення, тобто митне оформлення бедаквіліну та інших ефективних ліків для лікування мультирезистентного туберкульозу, щоб вони не стояли на митниці.

Дякую і прошу підтримати.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Пане Сергію, не залишайте нас так швидко, будь ласка. Прошу вас на трибуну.

Шановні колеги, цей проект постанови ми розглядаємо за повною процедурою. Прошу записатися на запитання.

Наталія Веселова передає слово Остапу Єднаку. Будь ласка.

ЄДНАК О.В. Шановний пане Сергію, я вам дуже дякую за цей проект постанови і вважаю, що нам у парламенті сьогодні потрібно мобілізуватися і обов'язково проголосувати за його прийняття та фахово, якісно обговорити на парламентській високій трибуні це дуже важливе для суспільства питання.

Але, пане Сергію, у мене є запитання. Як ви вважаєте, коли в парламенті фактично створена системна корупційна опозиція медичній реформі, чи вдасться провести конструктивне, якісне і фахове обговорення даної проблеми, коли фактично в нас є цілі депутатські групи, які протидіють медичній реформі і саботують будь-яку діяльність Міністерства охорони здоров'я?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, дайте відповідь.

КІРАЛЬ С.І. Дякую за запитання. Мені все-таки хочеться вірити, що в парламенті знайдеться достатньо мужності і політичної волі об'єднатися навколо проблеми туберкульозу. Це не політична проблема, вона не має якогось політичного забарвлення, і її не можна ділити на коаліцію чи опозицію. Тобто всі депутати сьогодні повинні проголосувати за цей проект постанови, незалежно від того, підтримують вони медичну реформу чи не підтримують, подобається їм теперішній виконувач обов'язків міністра охорони здоров'я чи не подобається. Я думаю, що саме такі проблеми повинні нас об'єднувати.

Те, що стосується реформи самої системи охорони здоров'я. На мій погляд, тут важливо не рухатися якимись вибірковими кроками, а потрібно міняти систему комплексно. Думаю, що це можна зробити, і що, як я вже сказав, наступний 2019 рік після прийняття державної програми буде вирішальним для цього.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Наступне запитання від нашого шановного колеги Євтушка. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (одномандатний виборчий округ № 156, Рівненська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Те, що ви порушуєте це питання і говорите, що воно не поодиноке в нашій країні, це факт. Я дякую, що ви опікуєтеся цим питанням. Водночас хочу нагадати, що у нас дуже серйозні проблеми з інсуліном та препаратами від інших хвороб, які люди мусять приймати кожного дня. Але скажіть, будь ласка, чи є напрацьована концепція за результатами проведених двох «круглих

столів», про які ви сказали, щодо розробки законопроекту, який увійде до системи для реалізації цієї програми?

Хочу також висловити власну думку, що на туберкульоз хворіють люди, які належать до соціально вразливих верств населення, а те, що відбувається в Україні з підвищенням ціни на газ, призведе до того, що таких категорій людей буде ще більше.

Тому фракція «Батьківщина» вкотре наполягає і звертається до президії з тим, щоб включити до порядку денного проект постанови щодо заборони підвищення тарифів...

ГОЛОВУЮЧА. Відповідайте, будь ласка.

КІРАЛЬ С.І. Дякую за запитання.

Перше. Щодо ліків. Ви згадали про інсулін, але така сама проблема з постачанням і наявністю ефективних ліків для лікування туберкульозу, особливо його мультирезистентних форм, оскільки Україна входить до п'ятірки країн, які мають найбільше проблем із забезпеченням цими ліками.

Є два лікарських препарати, винайдені вперше за 30 років. В Україні, на жаль, компанії-виробники, одна з яких японська, а друга – американська, визначили партнером для дистрибуції російську компанію. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів ми не маємо права закуповувати ліки, витратити публічні кошти на російські компанії. Відповідно це призвело до затримки і до проблем, оскільки хворі, які перебувають на фтизіатричному обліку, не мали доступу до цих ліків. Сьогодні ця проблема, у тому числі завдяки депутатам з нашої парламентської платформи, розв'язується. Те, що...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте 30 секунд, будь ласка.

КІРАЛЬ С.І. Друге. Стосовно людей, які мають низькі доходи або із малозабезпечених сімей, це насправді проблема. Нові пацієнт-орієнтовані практики лікування туберкульозу передбачають у тому числі і соціальну підтримку, і навіть так звані мінімальні харчові пайки, тому що це є частиною лікування. Людина повинна мати можливість отримувати достатньо вітамінів, калорій для того, щоб ефективність ліків підтверджувалася.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Останнє запитання. Павло Кишкар. Будь ласка.

КИШКАР П.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Народний Рух України. Дякую пану Сергію за змістовну доповідь. Це, дійсно, актуальна проблема для України.

Моє запитання стосується конкретної категорії людей, на яких впливає ця хвороба, а саме ситуації в нашій пенітенціарній системі. На сьогодні захворюваність на туберкульоз у закладах пенітенціарної системи України найвища серед закладів такої сфери в Європі. Чи узгоджувалися ці питання з відповідним профільним департаментом Мін'юсту і яким чином ми будемо розв'язувати цю проблему?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, ваша відповідь.

КІРАЛЬ С.І. Дякую за актуальне і дуже важливе запитання. Проблема захворюваності на туберкульоз у пенітенціарній системі одна з найгостріших. Хочу сказати, що в нашому регіоні, у регіоні Центральної Азії, зокрема в Азербайджані, є хороші практики, які сьогодні рекомендуються Всесвітньою організацією охорони здоров'я для того, щоб вибудовувати систему профілактики, виявлення і лікування туберкульозу в пенітенціарній системі. Наприклад, в Азербайджані до цього активно залучені громадські організації. Коли хворий, який лікувався у відповідних ізоляторах пенітенціарної служби, виходить на волю, то система його не відпускає, тому що, власне, це призводить до мультирезистентних форм. Опіку над ним беруть на себе громадські організації, які його супроводжують спільно з цивільними органами охорони здоров'я.

У парламенті України є проект закону про нову пенітенціарну службу. Ми разом з Центром громадського здоров'я порушуємо питання, щоб у ньому було передбачено відповідні зміни для того, щоб ця система працювала ефективно.

ГОЛОВУЮЧА. Шановний колего, дуже дякую вам за доповідь. Можете повертатися на ваше робоче місце.

Запрошую до співповіді голову Комітету з питань охорони здоров'я Ольгу Богомолець.

Я перепрошую, позицію комітету щодо проекту Постанови «Про парламентські слухання на тему: «Шляхи подолання епідемії туберкульозу в Україні» презентуватиме член комітету Ірина Сисоєнко. Будь ласка, шановна пані Ірино.

СИСОЄНКО І.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).* Заступник голови Комітету з питань охорони здоров'я, фракція «Об'єднання «Самопоміч». Комітет Верховної Ради України з питань охорони здоров'я розглянув ініціативу авторів проекту постанови № 8141 щодо проведення парламентських слухань та підтримав пропозицію про їх проведення.

Проблема подолання туберкульозу в Україні є однією з найактуальніших проблем вітчизняної системи охорони здоров'я. Сьогодні набуває надзвичайної актуальності нова загроза – розповсюдження серед населення резистентного (стійкого) до ліків туберкульозу. Всесвітня організація охорони здоров'я визначає кризу у сфері громадського здоров'я. За час епідемії туберкульозу в Україні з 1995 року ми втратили близько 150 тисяч осіб. Щороку в середньому 30 тисяч українців реєструються як хворі на туберкульоз, близько 6 тисяч помирають від нього і стільки ж стають особами з інвалідністю внаслідок цієї хвороби.

Україна, на жаль, входить до п'ятірки країн Східної Європи та Центральної Азії з найвищим рівнем захворюваності на мультирезистентний туберкульоз. При цьому в Україні вже два роки тому, у 2016 році, завершила свою дію загальнодержавна програма протидії туберкульозу.

Окрім схваленої урядом Концепції Загальнодержавної цільової соціальної програми протидії захворюванню на туберкульоз на 2018-2021 роки, жодного проекту закону щодо нової програми в парламенті досі урядом не зареєстровано. Але проблема від цього не зникає.

Про величезну проблему туберкульозу свідчить і нещодавно проведена нарада високого рівня з туберкульозу Генеральної асамблеї ООН. Світ прагне до 2035 року ліквідувати туберкульоз та досягти нульового рівня захворюваності, смертності, а також страждань від цієї жахливої хвороби. До 2020 року Європейський регіон Всесвітньої організації охорони здоров'я має наміри знизити захворюваність на 25 відсотків, знизити показники смертності на 35 відсотків і підвищити ефективність лікування хворих на мультирезистентний туберкульоз, забезпечивши на рівні не нижче 75 відсотків.

Тому парламентські слухання на тему «Шляхи подолання епідемії туберкульозу в Україні» є надзвичайно актуальними, важливими і мають сформувавши всебічне публічне обговорення заходів як майбутньої загальнодержавної програми протидії туберкульозу, так і напрацюванню шляхів розв'язання наявних в Україні проблем усієї сфери системи охорони здоров'я та кроків щодо досягнення глобальних цілей подолання інфекції і виходу України на європейський рівень.

Комітет з питань охорони здоров'я ухвалив рішення прийняти проект постанови № 8141 за результатами розгляду в першому читанні за основу та в цілому.

Прошу звернути увагу, що проектом постанови пропонується провести парламентські слухання в жовтні 2018 року. Однак у зв'язку з тим, що згідно зі статтею 234 Регламенту Верховної Ради України рішення про тему, день та час проведення парламентських слухань приймаються Верховною Радою не пізніше, як за 30 днів до їх проведення, Комітет з питань охорони здоров'я просить визначити дату парламентських слухань 12 грудня або 19 грудня 2018 року.

Питання розв'язання проблеми зменшення захворюваності і смертності на туберкульоз є надзвичайно важливим для нашої держави. У цьому напрямі передусім має активно працювати уряд. Тому прошу всі фракції підтримати даний проект постанови та проголосувати за проведення відповідних парламентських слухань.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, прошу записатися на запитання до пані Ірини.

Роман Мацола. Будь ласка, ваше запитання.

МАЦОЛА Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 190, Хмельницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Виборчий округ № 190, Хмельницька область. Добрий день! У мене не запитання, а швидше, виступ на підтримку. Хочу назвати декілька цифр. Згідно з даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, туберкульоз є однією з десяти основних причин смертності населення в усьому світі, від нього щороку помирають приблизно 1,5 мільйона людей. В Україні попри позитивну тенденцію останніх років, за даними організації, щодня від туберкульозу помирають 12 осіб. Чверть з них не були вчасно діагностовані.

Проблема існує і її треба розв'язувати, у тому числі завдяки такому інструменту, як парламентські слухання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, дайте відповідь.

СИСОЄНКО І.В. Так, насправді, за інформацією Всесвітньої організації охорони здоров'я, Україна належить до країн, де кількість хворих на мультирезистентний туберкульоз є однією найбільших в усьому світі. Тому розв'язання цієї проблеми є надзвичайно актуальним для збереження життя і здоров'я громадян нашої держави.

Мені дуже прикро, що сьогодні, у середу, дуже мало народних депутатів у парламентському залі, а проект постанови, який ми зараз обговорюємо, потребує підтримки і голосування всіма народними депутатами для того, щоб питання збереження здоров'я української нації нарешті стало пріоритетом для нашої держави.

ГОЛОВУЮЧА. Наступне запитання від нашого шановного колеги Михайла Головка. Він передає слово Ілленку. Будь ласка, пане Андрію.

ІЛЛЕНКО А.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 215, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Всеукраїнське об'єднання «Свобода», місто Київ. У мене теж не зовсім запитання, швидше, як підтримка цього рішення.

Звичайно, необхідно проводити парламентські слухання на цю тему, тому що реально сьогодні дуже важка ситуація з туберкульозом в Україні. Я трохи знаю цю проблему, хоча не є фахівцем у цьому питанні. Насправді зараз нам необхідне в тому числі й публічне, парламентське обговорення цього питання для того, щоб простимулювати необхідні кроки для подолання цієї епідемії.

Загалом ми сьогодні бачимо, що багато хвороб, які уже, скажемо так, ішли до зникнення або взагалі вважалося, що критична точка їх пройдена, зараз повертаються і ми маємо величезні проблеми, величезну біду з цим в Україні. Тому, звичайно, необхідно проводити ці слухання, ухвалювати необхідні рішення і, нарешті, від загальних розмов про реформи переходити до конкретних кроків щодо покращення здоров'я українців.

ГОЛОВУЮЧА. Дайте, будь ласка, відповідь.

СИСОЄНКО І.В. Я повністю погоджуюся з вашою пропозицією. Справді, у зв'язку з тим що в Україні парламентсько-президентська форма правління, вважаю, що саме парламент має провести парламентські слухання. Далі саме парламент має визначити конкретну резолюцію цих парламентських слухань, на підставі якої уряд прийме загальнодержавні програми щодо боротьби з туберкульозом.

Я також вважаю, що в цих парламентських слуханнях мають взяти участь і губернатори всіх областей України. Чому? Тому що кожна область має свої показники захворюваності на туберкульоз. Хочу зазначити, що в Україні найвищі показники захворюваності на мультирезистентний туберкульоз зареєстровано в Миколаївській області – 30 осіб на 100 тисяч населення, у Херсонській області – 26 осіб на 100 тисяч, у Дніпропетровській та Одеській областях. Тому участь представників усіх рівнів влади є важливою для розв'язання даної медико-соціальної проблеми.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова для запитання Івана Спориша. Будь ласка, пане Іване.

СПОРИШ І.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). «Блок Петра Порошенка», Вінниччина, виборчий округ № 15. Звичайно, я хочу підтримати промовців і комітет, тому що, дійсно, ці парламентські слухання необхідно провести на високому рівні, тому що ми повинні боротися з цією епідемією. Це питання номер один.

Але щойно я почув від вас пропозицію про те, щоб запросити для участі у цих парламентських слуханнях губернаторів. Я також хотів запропонувати таке, адже це дуже розумно. Разом з тим я хотів би сказати, що зазвичай на парламентських слуханнях звучить негатив, тому дуже хотілося б, щоб було більше виступів про позитив, зокрема про те, скільки є вилікуваних на сьогодні. Я хотів би, щоб ви дали відповідь на це запитання.

СИСОЄНКО І.В. Дякую вам за підтримку. Я погоджуюся з вами і дуже хотіла б, щоб наступного разу, говорячи про туберкульоз, ми казали виключно про досягнення держави щодо зменшення рівня захворюваності та смертності від туберкульозу. Але доти, поки Україна входить до переліку держав, де рівень туберкульозу найвищий у світі, на жаль, ми вимушені збирати представників уряду, представників органів місцевого самоврядування, мерів міст, губернаторів і говорити саме про проблеми, і не лише говорити, а найголовніше – робити все для того, щоб їх розв'язати.

Тому я вважаю, якщо парламент, справді, підтримує даний проект постанови, то ми проведемо ці парламентські слухання, які покладуть початок змінам на покращення і на позитив, про який ви сказали.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Ірино, дуже дякую вам за ґрунтовну співдоповідь щодо цього проекту постанови.

Шановні колеги, прошу вас записатися на виступи від депутатських фракцій і груп.

Поки відбувається запис, дозвольте мені зробити коротке оголошення. До президії парламенту надійшло кілька заяв від наших колег щодо того, що не спрацювала картка під час голосувань.

Народний депутат Развадовський звертається з вимогою оголошити заяву про зарахування його голосу «За» під час голосування за проект Закону «Про внесення змін до статутів Збройних Сил України» ([№ 9036](#)). Це проект щодо вітання «Слава Україні!».

Надійшли ще дві заяви від наших колег Марії Іонової і Олексія Гончаренка про те, що вчора їх картки не спрацювали під час голосування за проект щодо створення ТСК з розслідування резонансних нападів на громадських активістів. Вони також голосували «За».

Колеги, дякую всім, хто записався на обговорення проекту постанови.

Сергій Шахов представить позицію «Волі народу». Будь ласка.

ШАХОВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, політична партія «Наш край»). Група «Воля народу», політична сила «Наш край». Шановні колеги! Група «Воля народу» підтримуватиме цей проект постанови, але є питання до комітету і до всього парламенту. На сьогодні на сході країни зафіксовано спалах не тільки туберкульозу, а й кору, у 17 разів збільшилася кількість хворих на кір, 35 тисяч 233 особи захворіли, з них 21 тисяча 500 дітей. Медична реформа завалилася разом з Уляною Супрун.

Ми вимагаємо негайного розслідування питань щодо епідемії кору, туберкульозу, негайного відсторонення з посади виконувача обов'язків міністра охорони здоров'я і негайного вирішення питання вакцинації, яке також провалено.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Сергій Євтушок передає слово Олександрі Володимирівні Кужель, яка представить позицію фракції «Батьківщина». Пані Олександро, запрошуємо вас до мікрофону.

КУЖЕЛЬ О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Я хочу подякувати своєму колезі Сергію Кіралю за те, що він вніс на обговорення таке важливе питання, бо Україна входить до п'ятірки країн світу з найвищими показниками захворюваності на туберкульоз, що є підтвердженням страшенної бідності. У цивілізованих, економічно розвинутих країнах рівень захворюваності набагато нижчий. Це так само, як у селі, коли їдеш і бачиш, що там одні кози залишилися, то розумієш рівень бідності того села. Бо всі знають, коли в господарстві лише коза, то там немає грошей, щоб тримати корову. Так і з туберкульозом.

На що я хочу звернути увагу? Я на сто відсотків підтримую тих депутатів, які вимагають відставки пані Супрун. Її не призначено на посаду, вона не фахівець, це та людина, яка є автором проекту закону про проведення медичної реформи в Україні, у пояснювальній записці до якого написано, що ця реформа передбачає скорочення населення України. Це було чесно написано, і всі ті, які голосували, не читаючи цього, разом з нею несуть відповідальність за те, що дозволили цій людині впроваджувати програму скорочення населення в Україні.

Щодо туберкульозу. Хочу звернутися до тих, чиї діти пішли до школи чи до садка. Скажіть, будь ласка, чи хтось із вас знає, коли в тих школах, де навчаються ваші діти, проводили перевірку щодо захворюваності на туберкульоз? Ви приходите до Верховної Ради, кого з вас перевіряли? А ви знаєте, що туберкульоз передається повітряно-крапельним шляхом.

Але найгірше, що пані Супрун жодної копійки не передбачає на лікування. Я була на підприємстві «Юрія-Фарм» у Черкасах, яке виробляє ліки від туберкульозу. Сто відсотків ліків у них купують європейські країни, але на жодну копійку не закуповує МОЗ України. Бо пані Супрун «завдяки» деяким депутатам, які кричали: давайте закуповувати лише в іноземців, перераховує стовідсотково кошти за ліки. Подивіться відсоток, який вони покривають: у нас ще не закрито 30 відсотків ліків, оплачених у 2016-2017 роках.

Ви говорили, що корупції не буде? А хто отримує відкати за ті гроші, які знаходяться на закордонних рахунках? А хто відповідь за ті 400 мільйонів ліків, які були зняті з...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте 30 секунд, щоб завершити.

КУЖЕЛЬ О.В. ...для онкохворих дітей?

Хочу порушити ще одне питання. Дуже прошу тих, хто готуватиме ці парламентські слухання. У нас немає примусового лікування. До мене звернулися лікарі з Черкас. Тиждень тому в них стався страшний випадок, коли чоловік з тяжкою формою туберкульозу зайшов до дитячої лікарні в палату до дітей, щоб гратися з ними! І вони не мають права закрити його на лікування, а в нього...

ГОЛОВУЮЧА. Шановна пані Олександро, 30 секунд я вам уже додавала (*Шум у залі*). Я додавала 30 секунд, колеги.

Добре, додайте ще 5 секунд, щоб завершити.

КУЖЕЛЬ О.В. Дякую. Я дуже прошу, давайте подумаємо. Це не порушення прав людини, це захист здорових людей від хворих.

Крім того, знову звертаюся до Верховної Ради з вимогою поставити на голосування питання щодо зниження ціни на газ, бо це призводить до злиднів і до туберкульозу в Україні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Позицію фракції «Самопоміч» презентуватиме Ірина Сисоєнко, яка є експертом у цій сфері. Будь ласка.

СИСОЄНКО І.В. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Справді, туберкульоз є не лише медичною проблемою. Від медиків у боротьбі з туберкульозом залежить всього-на-всього 15-20 відсотків. Все інше – 70-80 відсотків – залежить виключно від уряду нашої держави, від добробуту та соціального рівня життя населення. Туберкульоз – це соціальна проблема, яка, по суті, повністю віддзеркалює соціально-економічне становище в нашій державі, культурно-освітній рівень,

благополуччя населення, рівень розвитку всієї системи охорони здоров'я, у тому числі й фтизіатричної служби.

На сьогодні проблема туберкульозу в нашій державі, на жаль, вийшла за рамки суто медичної галузі та набула статусу проблеми загальнодержавного масштабу. Необхідно врахувати, що туберкульоз є соціально небезпечною інфекційною хворобою, основними чинниками якої є політичні, соціальні, економічні аспекти, а наслідки несуть у собі загрозу економіці й національній безпеці нашої держави.

Хочу сказати, що 75 відсотків людей, які хворіють на туберкульоз, це працездатні особи віком від 18 до 54 років. Це також вікова група від 25 до 44 років, які хворіють на туберкульоз. Ці показники свідчать про високу соціальну значимість зменшення захворюваності на туберкульоз. Збитки від цієї хвороби обумовлені не тільки витратами на лікування хворих, а й пов'язані з тим, що значна кількість хворих працездатного віку, це ті люди, які могли б працювати і формувати економічне благополуччя нашої держави замість того, щоб витратити кошти на лікування. Тому я дуже хотіла б, щоб, незважаючи на те, що сьогодні в цій залі дуже мало народних депутатів, ми знайшли можливість і проголосували за проведення парламентських слухань.

Вважаю, що ситуацію з відвідуванням засідань Верховної Ради, коли розглядаються медичні питання, можна покращити, якщо проголосувати за законопроект [№ 8221](#), поданий фракцією «Об'єднання «Самопоміч», щодо скасування пільг на медичне обслуговування народних депутатів України. Законопроект чекає на прийняття, щоб народні депутати одержували медичну допомогу без жодних пільг у медичних закладах України. Я думаю, тоді буде високе відвідування парламенту під час прийняття рішень, які стосуються життя і здоров'я громадян усієї нашої держави.

Дякую вам за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Зараз від групи «Партія «Відродження» запрошується до слова Володимир Михайлович Литвин. Будь ласка (*Шум у залі*). Ні, спочатку група – «Партія «Відродження», а потім – «Опозиційний блок».

ЛИТВИН В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ № 65, Житомирська область, самовисуванець). Шановні колеги! Якось Адам Міхнік сказав таке: іноді й красуня, наче втративши розум, віддається негідному кавалеру. Складається враження, що Україна, якщо дивитися на те, що відбувається в нашому суспільстві, взагалі вийшла заміж за потвору. Я маю на увазі нинішню українську владу, бо нерівність між владою і народом набула такого значення, як раніше за часів дикого капіталізму нерівність між класами. Найбільш мобільна частина українського суспільства пов'язує своє майбутнє не з Україною, не з реформами, а зі зміною місця проживання. Переїзд до іншої країни для багатьох людей, які, справді, могли б рухати реформи, рівнозначний тому, що вони підвищують свій соціальний статус.

Мені бачиться, що в майбутніх перегонах виграє той, хто запропонує переконливу програму захисту народу від цієї влади, у тому числі в питаннях збереження українського народу, збереження того здоров'я, що залишилося в українських людей.

Шановні колеги, на мою думку, підтримуючи необхідність прийняття цього проекту постанови, нам треба не парламентські слухання проводити, а приймати екстрені, невідкладні заходи для врятування українського народу від вимирання і не тільки від туберкульозу.

Зверніть увагу, раніше Ремарк описував про туберкульоз багатих людей, а сьогодні тотально хворіють українські люди. Правильно було сказано, що 85 відсотків – це провина, по суті, чинної української влади. Нам потрібно провести, я думаю, невідкладні й негайні слухання, заслухати звіт Міністерства охорони здоров'я і запитати, чи є паспорт здоров'я українського народу, і потім визначитися, що нам потрібно робити. А інакше – хто був на селі і бачив ці реформи?

Я просив би, шановні колеги (ви ж не буваєте і не знаєте, що коїться на селі), не слиньте тему реформ в охороні здоров'я. Бо там, м'яко кажучи, словами класика, пливе нудьга, пливе безнадія, і стиха хлипає сум, і вмирають люди. А ви тут просторікуєте: реформи-реформи. Немає елементарного, що раніше було, на щастя.

Я бачу, що проект постанови не пройде, бо немає людей у залі.

ГОЛОВУЮЧА. Виступ представника «Опозиційного блоку» Ігоря Шурми. Будь ласка, пане Ігорю.

ШУРМА І.М «Опозицій блок». Шановні колеги, скажіть, будь ласка, хто проти того, щоб провести парламентські слухання? Вони потрібні? Звичайно. А чому вони потрібні? Тому що вперше за два роки буде можливість, щоб Міністерство охорони здоров'я почуло професійних і громадських діячів з усієї України. Вдумайтеся, за два роки не проведено жодної колегії Міністерства охорони здоров'я! Міністерство не збирає керівників департаментів, не збирає фахівців, щоб дослухатися до проблем, які є в регіонах. Тому сьогодні питання не до керівництва, бо в нас немає керівництва.

До речі, де керівництво? Воно поїхало на Балі. Ви знаєте, що Супрун другий раз за місяць їде на Балі. Перший раз – на зустріч з представниками МВФ, другий раз – щодо питань біобезпеки. В якості кого? Вона не член Кабінету Міністрів, тому не має права представляти точку зору України. Хто її туди посилає? Незрозуміло, хто несе відповідальність.

Тепер безпосередньо щодо туберкульозу. Це проблема номер один в Україні, якщо ми говоримо за світовими стандартами. Що ми маємо на сьогодні? Як себе позиціонує Україна? За 2016 рік за виділені 500 мільйонів гривень міжнародним організаціям на сьогодні поставлено 100 відсотків лікарських засобів і лише 79 відсотків виробів медичного призначення. У 2017 році (вдумайтеся!) закуплено лише 6 відсотків ліків від туберкульозу (це ті ліки, якими люди мали б пролікуватися з 1 січня по 31 грудня 2017 року), а витратних матеріалів – узагалі нуль. Про 2018 рік мова навіть не йде. За все це має відповідати Міністерство охорони здоров'я.

Але це тільки 15-20 відсотків відповідальності, бо туберкульоз – це соціальна проблема. Крім грошей, ще потрібно харчування. Хтось говорить про те, скільки грошей з обласних бюджетів виділяється зараз на харчування в протитуберкульозних лічницях? Тому що, крім лікування, має бути й доброякісне харчування. Тобто повинен бути симбіоз МОЗ і обласної влади. Нічого цього немає.

А хто сьогодні працює? Де фтизіатри? За останні три роки хто після навчання в медуніверситеті обрав професію фтизіатра? Які в них зарплати? Що їх очікує? Ніхто не говорить, що ця соціальна проблема – наслідок бідності. Якщо ми хочемо вибудувати якусь модель, давайте секторально змінювати: виявлення, бо з села ніхто до району не поїде на виявлення, далі – лікування і нагляд.

Не забувайте також про одну річ – потрібно йти до людей і слухати їх, тому парламентські слухання необхідні.

«Опозиційний блок» голосуватиме...

ГОЛОВУЮЧА. Буде голосувати «за», правильно? Бо ми не почули останню, найважливішу фразу.

Олег Ляшко – від Радикальної партії. Будь ласка.

Друзі, нагадую, що ми обговорюємо зараз туберкульоз, а не тарифи.

ЛЯШКО О.В. Шановні українці, коли сьогодні представники парламентської більшості ллють крокодилячі сльози, яка погана в країні ситуація з туберкульозом, відповідь на це одна: тому що це фактично через злочинну бездіяльність влади. Попередня програма боротьби з туберкульозом закінчила свою дію у 2016 році. За два роки, які минули, влада, уряд, Президент, парламентська більшість не спромоглися прийняти нову програму боротьби з туберкульозом. Лікування туберкульозу фінансується за рахунок коштів не державного бюджету, а Глобального фонду ООН, за рахунок Всесвітньої організації охорони здоров'я, а держава нічого на це не виділяє.

Наведу приклад. Село Велика Осота в Олександрівському районі на Кіровоградщині. Там є дитячий протитуберкульозний інтернат, який хочуть закрити, бо кажуть, що немає грошей. Україна сьогодні посідає перше місце в Європі щодо захворюваності на туберкульоз. Минулого року в Україні померло більше 4 тисяч людей, хворих на туберкульоз. Чому вони помирають? Чому кожен другий українець відмовляє собі в лікуванні? Тому що ціни на ліки абсолютно недоступні, тому що держава не фінансує охорони здоров'я і внаслідок цього програє.

Команда Радикальної партії і я запропонували абсолютно чіткий план зниження цін на ліки для того, щоб врятувати життя мільйонів українців, дати доступ до медицини, до лікування, до ліків, щоб людина не заходила до аптеки, як до музею. Тому що копійчані зарплата і пенсії мільйонів українських робітників, пенсіонерів не дозволяють купити елементарні ліки від тиску, від діабету, від серцево-судинних захворювань.

Ми вимагаємо від влади збільшити видатки на програму «Доступні ліки», які наша команда вибила два роки тому. Мінімум 2 мільярди гривень повинні йти на «Доступні ліки», зокрема мільярд гривень – на лікування від онкології. Тому що сьогодні, коли, не дай Боже, ця страшна біда приходить у дім, люди останнє з хати виносять, продають усе на світі – і все одно не вистачає на лікування.

Минулого тижня я був у Черкасах. До мене звернулася жіночка із Ватутіного, яка має право як інвалід II групи на отримання інсуліну, але їй не дають, кажуть, що його немає. І перед людиною вибір: або померти через три дні, або заплатити мінімум 1 тисячу гривень – 1,5 тисячі гривень з пенсії за той інсулін. Ось перед яким вибором влада ставить українців своєю бездіяльністю, бездушністю і безвідповідальністю.

Наш план порятунку українців – це зниження цін на ліки, наведення порядку в ціноутворенні, відновлення державного контролю за цінами на ліки, скасування ПДВ, обмеження рентабельності, щоб не заробляли на здоров'ї українців, сувора кримінальна відповідальність за продаж фальшивих ліків, демонополізація ринку аптек, щоб торгаші не наживалися на пенсіонерах, на незаможних, на тих, хто приносить останні гроші до аптеки. Це дасть можливість врятувати життя людей, а отже...

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, на цьому виступи від депутатської фракції і груп завершилися. Я прошу записатися на виступи народних депутатів.

Хочу також звернутися до колег, які зараз перебувають у кулуарах, щоб вони поверталися до сесійного залу, тому що за 9 хвилин відбудеться голосування за цей важливий і об'єднуючий проект постанови.

Анна Романова. Будь ласка.

РОМАНОВА А.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Шановні українці! Я дуже дякую своїм колегам із «Самопоміч» за чудову ініціативу провести в стінах парламенту обговорення такої жахливої для України проблеми.

Дійсно, як уже було сказано, туберкульоз – це хвороба, яка завжди супроводжує бідність, це вже наслідок, а не першопричина. Коли ми будемо проводити парламентські слухання щодо проблеми туберкульозу (фактично не проблеми, а вже епідемії), то маємо сказати про те, що розв'язання цієї проблеми лежить насамперед у царині Міністерства фінансів і Міністерства соціальної політики. Я звертаюся до ініціаторів проведення парламентських слухань. Дуже хочеться, щоб на ці парламентські слухання були запрошені виконувач обов'язків міністра фінансів та міністр соціальної політики. Це люди, від яких залежить економічна політика нашої країни.

«Об'єднання «Самопоміч» уже розробляє антикризовий план, як зупинити катастрофічне зменшення кількості населення України. Бо хочу нагадати, що поряд з масовою еміграцією ми маємо масову смертність і дуже низьку народжуваність у нашій країні.

Хочеться також звернути вашу увагу на те, що реабілітація хворих на туберкульоз відбувається в санаторіях, на курортах, і, наприклад, учора в Комітеті з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму вирішували питання про присвоєння статусу курорту державного значення курорту «Куяльник». Ви знаєте, що це найстарший курорт в Україні. У ньому є цілющі території, які на сьогодні перетворилися невідомо на що – чи на будівельний майданчик, чи на смітник. Ми, депутати, маємо зараз офіційно присвоїти цьому курорту статус курорту державного значення, для того щоб зберегти в Україні такі курорти, де можуть лікувати від туберкульозу, лікувати хвороби опорно-рухового апарату, хвороби органів дихання. Ми також повинні не допустити знищення інституту курортології та знищення інших курортів України, які могли б приносити кошти в економіку нашої країни, але сьогодні, на жаль, перетворилися на негативні пам'ятники радянської епохи.

Звичайно, «Самопоміч» підтримуватиме проведення цих парламентських слухань і та всіх інших ініціатив.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Колеги, я нагадую, що за 6 хвилин відбудеться голосування. Я дуже прошу колег повертатися до сесійного залу, щоб у нас був потенціал підтримати цей проект постанови.

Юрій Соловей. З місця, будь ласка.

СОЛОВЕЙ Ю.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ № 89, Івано-Франківська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Виборчий округ № 89, Гуцульщина і Покуття. Шановні колеги! Шановне українське суспільство! Я думаю, що кожен громадянин України і більшість народних депутатів України зацікавлені в тому, щоб українське суспільство розвивалося і працювало набагато краще. Але якщо ми хочемо, щоб Україна розвивалася, щоб приймалися закони, на які очікує суспільство, то нам передусім потрібно оптимізувати роботу самої Верховної Ради України. Бо якщо подивитися на те, чим ми займаємося останні два дні, то, вибачте, вчора танцювали на кістках, інакше я це не назвав би, а сьогодні розглядається однозначно важливий проект постанови.

Проте давайте скажемо відверто, чи багато постанов щодо рекомендацій парламентських слухань лягли в основу законопроектів, які були прийняті в стінах парламенту? Думаю, що абсолютний мізер. Тому, вибачте, я не хочу вживати таке слово, але це просто говірля, яка, на жаль, не має нічого спільного з реальним розв'язанням проблеми туберкульозу в Україні. Це вкотре свідчить, що робота парламенту, як на мене, організована неефективно.

Тож якщо ми хочемо приймати якісні рішення, на які сьогодні очікує українське суспільство, то я неодноразово говорив у своїх виступах, що нам потрібно починати саме з реформування роботи парламенту і внесення змін до Регламенту Верховної Ради України. Треба чітко і чесно сказати суспільству, що, для прикладу, середа (не треба нікого обманювати, ми думаємо, що люди цього не розуміють) – це не той день, коли приймаються рішення, що це, на жаль, майданчик для виступів тих чи інших народних депутатів.

Отже, перший крок, на якому я наголошую вже в багатьох своїх виступах, – ми повинні провести в стінах парламенту чесну й відкриту дискусію щодо реформування роботи самого парламенту, щодо внесення змін до Регламенту Верховної Ради про оптимізацію його роботи, щодо прийняття тих законопроектів про внесення змін до Регламенту, які прийняті вже в першому читанні, які, на жаль, не можуть бути прийняті в другому. Саме з цього почнеться ефективна робота Верховної Ради України щодо прийняття законів, які будуть якісними і відповідатимуть вимогам сьогодення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Колега Сажко передає слово шановному Ігорю Шурмі. Будь ласка.

Я прошу всіх повертатися до сесійного залу. Поки не внесено змін до Регламенту, нам треба 226 голосів для позитивного голосування.

ШУРМА І.М. Дякую. «Опозиційний блок». Чому я ще раз хочу наголосити, що необхідно провести парламентські слухання? Тому що до залу прийдуть керівники закладів охорони здоров'я, люди, які предметно займаються проблемою туберкульозу на самому вістрі, тобто лікуючі лікарі, представники громадськості. Я обов'язково запросив би ще представників силових структур. Чому? Ви знаєте, скільки кожного дня виявляють нових хворих на туберкульоз в Україні? 83 хворих, тобто 30 тисяч кожного року. Ви знаєте, скільки у нас хворих на туберкульоз? Офіційно зареєстровано 450 тисяч.

А знаєте, чому в нас постійно бракує грошей? Я вам скажу чому. У 2014 році штат Міністерства охорони здоров'я нараховував 185 посадових осіб, у них була своя зарплата. На сьогодні штат вони збільшили до 331 посади, плюс Національна служба – 250 посад. Тобто в три рази збільшили кількість чиновників. Скажіть, будь ласка, робота щодо виявлення, діагностики, лікування туберкульозу покращилася в три рази? Виділено більше грошей? А ви знаєте, скільки грошей завдяки закону, який прийняла більшість, на закупівлю ліків виділено авансово міжнародним організаціям? Майже 1,5 мільярда гривень. Ліків за 2017 рік надійшло аж 6 відсотків, а за 2018 рік – нуль.

А ви знаєте, який вік тих людей, які працюють у тубдиспансерах? Ніхто на це питання не відповість, тому що всі сказали, що сьогодні державного розподілу не буде. Це ви так проголосували, шановна європейська більшість! Скільки людей підуть працювати в тубдиспансери? На кого ви це кидаєте? А що таке виявлення? Ви собі уявляєте, що людині з села за сьогоднішніх статків треба добровільно, переживаючи за своє здоров'я, поїхати до району, щоб зробити рентген або флюорографію, платну чи безплатну – ще невідомо. Ніхто не поїде!

А яка на сьогодні забезпеченість швидкими методами діагностики? Усі говорять про те, що багаті люди не допомагають, але фонд Ахметова забезпечив наявність ПЛР-лабораторії, яка протягом

декількох годин діагностує туберкульоз. Про це ніхто не говорить, але виділяйте розхідні матеріали туди, а це вже обласний бюджет.

Тому слухання повинні бути у присутності силовиків, щоб перевірити фінансові справи і відповідальність МОЗ за організацію роботи щодо боротьби з туберкульозом.

ГОЛОВУЮЧА. Останній виступ. Народний депутат Чижмарь. Йому передає слово Наталія Веселова. Будь ласка.

Я дуже прошу повертатися до сесійного залу, за 3 хвилини відбудеться голосування.

ЧИЖМАРЬ Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Фракція Радикальної партії Олега Ляшка. Шановні колеги! Зрозуміло, що первинна медицина в умовах реформування медицини сьогодні вкрай необхідна, тому що доступ мешканців найменшого села до медичних послуг може бути забезпечений тільки тоді, коли первинна медицина, швидка медична допомога працюватимуть на повну потужність.

Первинна медицина повинна забезпечити профілактику, лікування. Але я хотів би загострити увагу на іншій темі – на медичному страхуванні, адже саме медичне страхування забезпечує політику, коли гроші реально ходять за пацієнтом в умовах здорожчання медичних послуг, які передбачені цією реформою. Медичне страхування дасть можливість кожному громадянину отримати належні медичні послуги саме в тому лікувальному закладі, який буде ним обраний, саме в того лікаря, якому він довіряє, а не в того, до якого його прив'язують. Саме страхова медицина є європейським типом розвитку медицини.

Що вона дає додатково? Зрозуміло, що це додаткові інвестиції в медицину, тому що під страхову медицину формуються певні інвестиції, і держава може вивільнити значну частину коштів для того, щоб рефінансувати їх саме у первинну медицину і швидку медичну допомогу таким чином, щоб забезпечити саме цю закріплену за державою функцію. страхова медицина дає можливість усунути корупцію під час закупівлі ліків, тому що будь-яка страхова компанія, яка має

виплатити кошти за страховий випадок, перевірятиме закуплені ліки, їх якість, ціну, відповідність, належність до протоколів лікування, і таким чином громадянин матиме додаткову гарантію якісного лікування. А не так, як сьогодні в разі помилки в облздороввідділі покривають свої лікарні.

Страхова медицина забезпечує також і реальне розв'язання проблем чорнобильців та ветеранів АТО, тому що держава через страхування може надати їм стовідсоткове лікування, а не так, як сьогодні ми визначаємо, щоб додати їм 2 чи 3 тисячі. Комуś вистачить і 3 тисяч на додаткове лікування, бо він не зазнав значних ушкоджень. Але є люди, яким треба 100 тисяч на лікування, і ті 3 тисячі, які ми додаємо, нічого для них вирішать. Тому тільки страхова медицина, коли держава візьме на себе страхування ветеранів АТО, чорнобильців та інших відповідних категорій громадян, які постраждали через певні рішення держави, дає стовідсоткову гарантію їх лікування в нашій країні.

Саме страхова медицина дає можливість створювати офіційні легалізовані робочі місця. Ми розуміємо, що там, де є зобов'язання роботодавця страхувати своїх працівників, працівник вимагатиме офіційного працевлаштування, тому що тоді він отримає додаткове страхування, і це поверне багатьох заробітчанин, адже, крім заробітної плати, працівник отримає обов'язкове страхування і зменшення своїх видатків на охорону свого здоров'я і своєї сім'ї.

Тож страхова медицина вирішує не тільки питання, як ми будемо оплачувати медичні послуги, а й тягне за собою значну кількість додаткових інструментів регулювання суспільства, щоб воно було якісним для життя.

Запрошую уряд приділити увагу цьому питанню.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, зараз буде заключне слово, ми завершили обговорення, тому через 3 хвилини переходимо до прийняття рішення. Прошу всіх голів фракцій запросити депутатів до залу. Я впевнений,

що дане питання об'єднає весь зал, ми зможемо його підтримати, але важлива максимальна мобілізація народних депутатів.

Запрошую до заключного слова народного депутата України Кіраля Сергія Івановича. Пане Сергію, на заключне слово за повною процедурою відводиться до 3 хвилин.

Прошу всіх заходити до залу. Прошу секретаріат повідомити всіх депутатів.

Будь ласка, пане Сергію.

КІРАЛЬ С.І. Дякую, пане Голово. Хотів би з цієї високої трибуни подякувати всім колегам народним депутатам, які долучилися до обговорення цього питання. Очевидно, що це нагальна проблема, яка стосується всіх і особливо депутатів-мажоритарників, які їздять в округи, спілкуються зі своїми виборцями і розуміють, що, напевно, ця проблема тією чи іншою мірою торкається кожної сім'ї.

Звичайно, в Україні є проблеми з бідністю, з корупцією, з недостатньою кількістю ліків, з недолугими і не завжди вчасними й доречними реформами в Україні. Але сподіваюся, що ми, парламентарії, у тому числі й наша парламентська платформа, долучимося до розв'язання всіх цих проблем і проведемо ці парламентські слухання.

Крім цього, є пропозиція паралельно з парламентськими слуханнями ініціювати проведення невеликого бізнес-інвестиційного форуму, запросити багатих українців, олігархів, представників фінансово-промислових груп і запитати в них, чи готові вони своїми ресурсами долучитися до фінансування подолання проблеми туберкульозу в Україні. Це стосується і закупівлі медикаментів, і фінансування нового обладнання для навчання, і створення відповідної інфраструктури.

Ви знаєте, що Глобальний фонд, про який сьогодні говорилося, який, дійсно, на 80 відсотків покриває всі фінансові витрати в лікуванні туберкульозу, поступово в найближчі роки буде виходити з України. Це також проблема, тому що вакуум фінансування, який з'явиться, потрібно буде покривати або з державного бюджету, або за рахунок внесків приватних осіб. Такі особи в Україні є. Думаю, що на цьому форумі ми зможемо в них запитати і попросити їх долучитися до цієї важливої справи.

Прошу Голову Верховної Ради закликати депутатів до залу, щоб ті хороші слова, які звучали з цієї трибуни про те, як ми піклуємося про людей, зараз були підтвержені позитивним голосуванням.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, будь ласка.

КІРАЛЬ С.І. Стосовно дати. Для проведення парламентських слухань можуть підійти дати, запропоновані комітетом, або інші дати, які ми визначимо, наприклад наступного року. Тобто це не принципово. Але 12 чи 19 грудня, як пропонувалося комітетом, абсолютно нормальні дати для проведення слухань.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, переходимо до прийняття рішення. Під час обговорення звучали думки про те, що не всі голосуватимуть. Я наголошую і хочу звернутися до народних депутатів, що щодо проектів постанов, які ви вимагаєте прийняти, немає рішення комітету, вони засадничо ще не можуть стояти у порядку денному, тому це не можна ставити в залежність від даного проекту постанови.

Тож закликаю всіх підтримати цей проект постанови і не ставити хворих на туберкульоз у залежність від будь-яких інших питань.

Колеги, прошу підготуватися до прийняття рішення, зайняти робочі місця. Готові, так? Заходьте, будь ласка, до залу. Я впевнений, що зал об'єднається.

Ставлю на голосування проект Постанови «Про парламентські слухання на тему: «Шляхи подолання епідемії туберкульозу в Україні» (№ 8141) для прийняття за пропозицією комітету за основу та в цілому. Прошу голосувати і підтримати. Голосуємо, колеги!

«За» – 183.

Колеги, я поставлю зараз пропозицію про повернення.

Покажіть по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 74, «Народний фронт» – 45, «Опозиційний блок» – 16, «Самопоміч» – 14, Радикальної партії Олега Ляшка – 2, «Батьківщина» – 2, «Воля народу» – 3, «Партія «Відродження» – 7.

Колеги, я закликаю всіх підтримати. Це рішення, яке стосується хворих, воно поза політикою, і я прошу всіх максимально змобілізуватися та підтримати даний проект постанови.

Будь ласка, запросіть депутатів до залу.

Отже, ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту Постанови «Про парламентські слухання на тему: «Шляхи подолання епідемії туберкульозу в Україні» (№ 8141) і прошу всіх підтримати. Голосуємо!

«За» – 180.

Ще менше голосів (*Шум у залі*).

Покажіть по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 74, «Народний фронт» – 43, «Опозиційний блок» – 15, «Самопоміч» – 14, Радикальної партії Олега Ляшка – 1, «Батьківщина» – 1, «Воля народу» – 5, «Партія «Відродження» – 8.

Колеги, я ще раз поставлю на голосування пропозицію про повернення, і, якщо не буде голосів, проект постанови буде відхилено. Але я впевнений, що ми повинні відсунути політичні дискусії і підтримати разом цей проект постанови.

Отже, я останній раз ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту Постанови «Про парламентські слухання на тему: «Шляхи подолання епідемії туберкульозу в Україні» ([№ 8141](#)). Прошу всіх проголосувати і підтримати.

«За» – 184.

Рішення не прийнято.

Таким чином, проект постанови № 8141 відхилено. Але сподіваюся, ви зможете підготувати новий проект постанови, і ми в час, коли в залі не буде політичних протистоянь, зможемо його підтримати.

Щоб не було ризику щодо прийняття питань ратифікації, які стоять наступними, зважаючи на ситуацію, яка склалася в залі, я поставлю ці проекти на рейтингове голосування. Якщо не буде голосів, ми не будемо переходити до їхнього розгляду.

Отже, я проводжу рейтингове голосування спочатку щодо проекту Закону «Про ратифікацію Протоколу між Урядом України і Урядом Турецької Республіки про внесення змін до Угоди між Урядом України і Урядом Турецької Республіки про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доходи і майно» ([№ 0199](#)). Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо.

«За» – 139.

Наступний проект Закону «Про ратифікацію Протоколу між Урядом України і Урядом Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії про внесення змін до Конвенції між Урядом України і Урядом Сполученого Королівства Великобританії і Північної Ірландії про усунення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доход і на приріст вартості майна, вчиненої у Лондоні 10 лютого 1993 року» ([№ 0193](#)). Прошу голосувати і підтримати. Голосуємо.

«За» – 143.

Рейтингове голосування показує низький рівень готовності голосувати.

Останнє питання про ратифікацію на сьогодні – це проект Закону «Про ратифікацію Меморандуму між Кабінетом Міністрів України і Урядом Республіки Австрія про взаємний доступ на ринки праці членів сімей працівників дипломатичних представництв та консульських установ» ([№ 0165](#)). Прошу взяти участь і підтримати ратифікацію. Прошу голосувати і підтримати.

«За» – 142.

Рейтингове голосування демонструє, що питання ратифікації не мають підтримки сьогодні. Ми не будемо ставити їх під ризик, а в той момент, коли не буде протистоянь, я впевнений, ми їх зможемо згуртовано прийняти.

Таким чином, наступне питання, яке ми розглянемо о 12 годині 30 хвилин після завершення перерви, – це проект Закону «Про первинну медичну допомогу на засадах сімейної медицини» ([№ 6634](#)).

Зараз 12 година, і відповідно до Регламенту я оголошую перерву на 30 хвилин. О 12 годині 30 хвилин я прошу всіх прийти до залу для продовження нашої непростой, але такої потрібної для країни роботи.

Дякую, колеги.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, прошу заходити до залу, продовжуємо нашу роботу.

Хочу нагадати, що ми до перерви шляхом рейтингового голосування встановили, що питання ратифікації не мають достатньої підтримки в залі.

Наступне питання у порядку денному на сьогодні – проект Закону «Про первинну медичну допомогу на засадах сімейної медицини» ([№ 6634](#)). Це проблематика, яка в цілому потребує ґрунтового й системного обговорення. Ми домовилися з автором законопроекту, що зможемо провести це обговорення сьогодні в залі. Шляхом голосування ми встановимо, яка буде підтримка, і зможемо перенести розгляд цього законопроекту, якщо його не буде підтримано. Але ми маємо шанс ґрунтовно й системно обговорити питання первинної медичної допомоги, тому я закликаю всіх до активного обговорення під час розгляду цього проекту закону.

Першою я поставлю на голосування пропозицію, щоб з'ясувати, чи є прихильники розглядати його за скороченою процедурою. Якщо ви підтримуєте розгляд за скороченою процедурою, прошу проголосувати.

«За» – 55.

Зал не підтримав цієї пропозиції.

Тому ми переходимо до розгляду за повною процедурою проекту Закону «Про первинну медичну допомогу на засадах сімейної медицини» ([№ 6634](#)). Запрошую до доповіді народного депутата України Сисоєнко Ірину Володимирівну. Будь ласка, пані Ірино, доповідайте.

СИСОЄНКО І.В. Дякую, шановний головуючий. Я дуже рада, що, нарешті, парламент переходить до розгляду законопроектів, які стосуються життя і здоров'я громадян нашої держави.

Я пропоную парламенту прийняти проект Закону «Про первинну медичну допомогу на засадах сімейної медицини» ([№ 6634](#)).

Прошу головуючого ввімкнути слайди.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, увімкніть слайди.

СИСОЄНКО І.В. У чому основна суть і зміст даного законопроект? Я думаю, що всі ви знаєте про те, що, на жаль, в Україні взагалі не існує такого поняття, як профілактика хвороб, що постійно на рівні державної влади створюються можливості лише для лікування хвороб. На жаль, така ситуація призводить до величезної смертності насамперед від серцево-судинних, онкологічних захворювань, люди стають особами з інвалідністю в результаті того, що держава займається виключно лікуванням, і це лікування стосується останніх стадій хвороб, зокрема онкології III-IV стадій, коли вже майже нічого неможливо зробити.

Завдання держави – побудувати на державному рівні такий механізм, щоб хвороби можна було б попереджувати. Для цього потрібна система профілактики. Надзвичайно важливо також, щоб Україна, нарешті, побудувала систему високого рівня для діагностики захворювань. Тож даний законопроект є комплексним документом про первинну ланку медичної допомоги.

Всі ми знаємо про те, що у 2018 році сформовано фінансові можливості оплати за новою моделлю фінансування, і сімейні лікарі, педіатри, терапевти вже в цьому році одержали набагато більше коштів за кількість пацієнтів, які уклали з ними відповідні угоди. Але самого фінансування замало, ми маємо побудувати механізм роботи лікарів первинної ланки. На сьогодні незрозуміло, які саме лікарі належать до лікарів первинної ланки, який перелік і обсяг робіт має виконувати безпосередньо первинна ланка медичної допомоги і яка взаємодія первинної ланки медичної допомоги з другим рівнем, з третім рівнем, з екстреною медичною допомогою. Є величезна кількість запитань щодо роботи сімейних лікарів, педіатрів і терапевтів. З огляду на це і підготовлено комплексний проект закону, який має сформулювати і чітко визначити всі ці правила.

Всесвітня організація охорони здоров'я наголошує на тому, що 80 відсотків звернень пацієнтів мають відбуватися до лікарів і до медичних закладів першого рівня. Відповідно до цього є потреба чітко передбачити це у спеціалізованому Законі «Про первинну медичну допомогу на базі сімейної медицини», проект якого зараз я пропоную до вашої уваги.

На першому слайді дуже чітко зазначено, що законопроектом пропонується визначити, які саме медичні заклади є закладами

першого рівня. Безпосередньо це центри медико-санітарної медичної допомоги, які у своєму складі повинні мати амбулаторії сімейної медицини. Вважаю також, що ми маємо зберегти доступність медичної допомоги для сільського населення. На мою думку, необхідно зберегти ФАПи, які уряд намагається скасувати як медичні заклади в сільській місцевості. Ми просто маємо змінити їх назву, але повністю зберегти суть і значення цих медичних установ у селах. Тож назву «фельдшерсько-акушерський пункт» у законопроекті пропонується замінити назвою «медичний пункт сімейної медицини». Якщо ми говоримо про розвиток саме сімейної медицини, то відповідно повинні змінювати і назви, які залишилися в законодавстві ще з часів Радянського Союзу.

Зараз держава почала, нарешті, створювати можливості для того, щоб сімейні лікарі, педіатри, терапевти проводили і приватну практику. Тобто вони можуть ставати суб'єктами підприємницької діяльності і, маючи певні договірні відносини щодо оплати від держави за пацієнтів, проводити приватну практику. Серед переліку медичних закладів і медичних працівників, які відносяться до первинної ланки, ми чітко зазначаємо, що це ФОПи, суб'єкти підприємницької діяльності, сімейні лікарі.

Наголошую на тому, що для України важливо чітко визначити, які медичні працівники є лікарями первинної ланки. Вважаю, що ми маємо повернути до первинної ланки медичної допомоги стоматологів. У цьому законопроекті ми визначаємо, що лікарями першого рівня є сімейні лікарі, педіатри, терапевти, а також стоматологи. Всі ви знаєте, наскільки важливою є профілактика у стоматології. Багато років тому ми бачили, як ефективно працювали кабінети профілактики в дитячих освітніх закладах, у школах та дитячих садках. Саме лікарі-стоматологи мають безпосередньо займатися профілактикою стоматологічного здоров'я дітей і робити все можливе, щоб рівень стоматологічної допомоги в Україні був високий завдяки збереженню здоров'я дітей ще з дитинства, з раннього віку. Тож повернення стоматолога до переліку медичних працівників лікарів першого рівня є завданням даного законопроекту.

Важливо під час надання медичної допомоги дати визначення для лікарів, що на них покладається обов'язок у такому важливому виді медичної допомоги, як медична реабілітація. Всі ви знаєте, що

медична реабілітація на сьогодні дуже часто є просто недоступною для громадян нашої держави. Після інсультів, інфарктів, ДТП, після надання медичної допомоги в спеціалізованих лікарнях медичну реабілітацію має проводити первинна ланка. Так само і паліативна медична допомога. Догляд і надання медичної допомоги паліативно хворим пацієнтам є також завданням первинної ланки, і ми маємо це визначити в законі. Саме в цьому законопроекті я пропоную це зробити.

Продемонструйте наступний слайд, будь ласка. Це те, що я вже сказала, що Україна має перейти від моделі постійного лікування. Якщо так триватиме й далі, то, мабуть, буде справедливо змінити назву «Міністерство охорони здоров'я» на «Міністерство лікування», тому що це відомство займається лише тим, що закуповує у великій кількості лікарські засоби, щоб лікувати вже останні стадії хвороб. Жодної державної політики, спрямованої на охорону здоров'я, у нашій державі немає. Тому ми маємо перейти на таку модель, коли держава має постійно опікуватися профілактикою, скринінгами, ранньою діагностикою, адже це дуже важливо, і лише після того – лікуванням та реабілітацією.

Надзвичайно широке питання, яке ми маємо вирішувати в державі, – це боротьба з онкологічними хворобами. Особливо молодшає онкологія серед жінок: рак шийки матки у жінок дітородного віку, рак молочної залози, цим хворіють жінки вже після 30 років. Тож скринінги, профілактика, рання діагностика мають бути в основі роботи сімейного лікаря на першому рівні медичної допомоги.

Наступний слайд. У цьому законопроекті ми чітко визначили права та обов'язки і пацієнтів, і лікарів. Держава має чітко сформулювати і побудувати правила взаємовідносин між лікарем та пацієнтом. З боку лікаря ми маємо захистити, дати повагу і визнання безпосередньо медичній професії. А з боку пацієнта маємо доносити до нього те, що не лише від лікаря залежить здоров'я кожної людини, а й безпосередньо від самої людини. Тож зміна філософії на самовідповідальність за власне здоров'я, на те, що потрібно своєчасно звертатися до сімейного лікаря, до педіатра, до терапевта, має стати звичкою для кожної людини, і ставлення до таких звернень...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, додайте 5 хвилин, щоб завершити.

СИСОЄНКО І.В. Пацієнт має своєчасно за перших ознак хвороби, не чекаючи, коли вже потрібно телефонувати до швидкої допомоги за номером 103, звертатися до сімейного лікаря, щоб шляхом скринінгу, шляхом ранньої діагностики попереджати велику кількість захворювань.

Тож орієнтованість пацієнта і його сім'ї на комплексну систему надання медичної допомоги на засадах сімейної медицини, рівні можливості пацієнтів в отриманні медичної допомоги, зниження рівня захворюваності, зменшення рівня інвалідності та смертності – саме це є метою даного законопроекту.

Наступний слайд. Тобто це, по суті, та мета, яку має поставити перед собою уряд, формуючи діяльність Міністерства охорони здоров'я і приймаючи акти, які мають бути направлені на те, щоб зберегти здоров'я громадян шляхом діагностики і профілактики та робити все можливе, щоб держава витратила якомога менше коштів на лікування.

За рекомендацією Всесвітньої організації охорони здоров'я є чітке визначення для держав, які мають обмежений фінансовий ресурс. Перша і основна рекомендація – стосовно того, що держави мають опікуватися попередженням хвороб, а це скринінг і діагностика. Кожна 1 гривня, вкладена в скринінг та діагностику, береже 10 гривень на лікування. Тож Україна має перейти саме на цю модель. Це, по-перше, набагато гуманніше стосовно громадян і, по-друге, економічно важливіше для держави, яка сьогодні не може дозволити собі витратити на охорону здоров'я достатню кількість державних коштів.

Тому, шановні колеги, незважаючи на те, що сьогодні в залі присутні дуже мало народних депутатів, я хочу звернути вашу увагу, що будувати систему охорони здоров'я ми маємо всі разом, а не лише перекладати всю відповідальність на рішення уряду. Саме ми, народні депутати, повинні брати на себе відповідальність, приймати закони, які уряд має лише ефективно застосовувати.

Дякую за увагу і розраховую на вашу підтримку.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу записатися на запитання до доповідача.
Остап Єднак. Будь ласка.

ЄДНАК О.В. Шановна пані Сисоєнко, дякую вам за доповідь. Це дуже вчасний і потрібний законопроект. У мене до вас два питання.

Перше. До цього законопроекту ми розглядали проект постанови щодо туберкульозу. В Україні складна ситуація з цим захворюванням. Чи не вважаєте ви, що саме первинна ланка через недопрацювання щодо вчасної діагностики захворювань є частково причиною такої ситуації з високим рівнем захворюваності в Україні на туберкульоз?

Друге. Якщо можна, дуже коротко скажіть для наших слухачів і глядачів, що конкретно може змінитися в наданні медичної допомоги після прийняття цього законопроекту для населення України?

Дякую.

СИСОЄНКО І.В. Дякую вам за запитання. Туберкульоз, як і інші інфекційні хвороби, є причиною для того, щоб будувати систему своєчасної профілактики та ранньої діагностики на першому рівні. Це те, чого зовсім немає зараз у нашій державі. Це перше.

Друге, щодо того, що саме буде змінено. У цьому законопроекті ми маємо чітко визначити, які лікарі є лікарями первинної ланки, оскільки на сьогодні це незрозуміло, які медичні заклади є закладами першого рівня, тому що Міністерство охорони здоров'я вважає, що ФАПи, у яких надають медичну допомогу в селах, уже не потрібні. Я з цим категорично не погоджуюся. У законопроекті ми пропонуємо медичні центри сімейної медицини саме для сільської місцевості, щоб зберегти там медичні заклади, до яких буде звертатися сільське населення.

Ми також передбачаємо повернення стоматології до первинної ланки, яка зараз повністю виключена із будь-якого державного фінансування. Тепер це все безпосередньо комерційні послуги за кошти громадян. Я вважаю, що ми маємо повернути стоматологів на первинну ланку і формувати профілактику...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, додайте 15 секунд, щоб завершити.

СИСОЄНКО І.В. Особливо це важливо для дітей. Ми всі знаємо, що своєчасний огляд і лікування дітей у школах, у дитячих садках у профілактичних стоматологічних кабінетах дасть змогу не лише зберегти здоров'я, а й не допустити в подальшому, наприклад, карієсу,

який призводить до виникнення хвороб кишково-шлункового тракту. Тобто це те, що має зберегти, по суті, здоров'я всього...

ГОЛОВУЮЧА. Наступне питання. Павло Кишкар. Будь ласка.

КИШКАР П.М. Дякую, пані Ірино, за презентацію проекту такого ґрунтовного, системоутворюючого закону.

Коротко про ті тези, які ви згадали.

Дякую за тезу про збереження ФАПів. Власне, на будь-яку реформу потрібні гроші. Яким чином будуть формуватися доходи лікарів первинної ланки, як ви це бачите саме після прийняття цього законопроекту? Чи збережуться пересувні діагностичні комплекси, які зараз виїжджають і проводять прийом у сільській місцевості? Де після реформи зберігатиметься, на чісму балансі буде швидка допомога?

Дякую.

СИСОЄНКО І.В. Дякую вам за запитання. Швидка допомога – це третій рівень медичної допомоги. Вона жодним чином не стосується даного законопроекту. Але я погоджуюся з вами в тому, що зараз дії уряду призвели до юридичної невизначеності щодо ФАПів, по суті, до руйнації невідкладної медичної допомоги. Ми повинні невідкладну медичну допомогу повернути і зберегти на первинній ланці. Люди мають одержувати медичну допомогу не лише в медичних закладах, а й також мати можливість у разі, якщо, наприклад, захворіла дитина і в неї висока температура, не везти її до лікарні, як пропонує уряд, а викликати фахівців невідкладної медичної допомоги, лікарів первинної ланки – сімейного лікаря, терапевта, педіатра – для надання допомоги.

А екстрена медична допомога, яка є третім рівнем медичної допомоги, має виїжджати безпосередньо на ДТП, на інсульт, інфаркти, коли питання стосується збереження життя людини.

Тож визначення трьох рівнів...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, додайте 30 секунд завершити, і потім – останнє запитання.

СИСОЄНКО І.В. Юридичне визначення трьох рівнів медичної допомоги дасть змогу унормувати хаос, який є зараз, і побудувати на законодавчому рівні на зрозумілих умовах їх взаємодію, у тому числі за цим має бути фінансування з державного бюджету і розподіл коштів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Народний депутат Каплін. Будь ласка.

КАПЛІН С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (одномандатний виборчий округ № 144, Полтавська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановна пані Ірино, я хочу вам подякувати за надзвичайно професійний, ґрунтовний законопроект. Я чомусь переконаний, що наступним міністром охорони здоров'я будете саме ви і думаю, що ви будете блискучим міністром охорони здоров'я. Від цього Україна тільки виграє.

Дякую вам так само за те, що вчора підтримали мій законопроект щодо проведення аудиту медичної реформи. Я хотів би дізнатися про вашу персональну точку зору щодо актуальності цієї теми і необхідності проаналізувати кожен виконаний чи провалений крок у рамках цієї реформи, яку схвалив, на жаль, спочатку Комітет з питань соціальної політики, а потім – Верховна Рада України.

Окремо хотів би зауважити, що неприпустимою є наявність такої малої кількості народних депутатів у залі, коли розглядається питання здоров'я простих людей. Думаю, що ми повинні йти на компроміси, незважаючи на будь-які політичні ситуації, і приділяти увагу здоров'ю простих українців.

ГОЛОВУЮЧА. Це була ремарка. Не запитання.
Будь ласка, пані Ірино.

СИСОЄНКО І.В. Дякую, шановний колего. Хочу зазначити з приводу проекту постанови щодо аудиту проведення медичної реформи, за який вчора проголосував Комітет з питань охорони здоров'я. Я вважаю, що, справді, дуже важливо, що парламент приймає закони, але найціннішим для людей є те, як ці закони реалізуються.

Для них немає жодного значення, наскільки гарний текст ми тут обговорюємо, якщо далі уряд, Міністерство охорони здоров'я не виконують того, що визначено в тих законах. Тож контроль з боку парламенту має надзвичайно важливе значення для проведення медичної реформи.

Хочу сказати, що закон, прийнятий парламентом, є лише першим кроком, це лише зміна фінансової моделі, але ще не побудовані взаємовідносини, механізми роботи медичних закладів першого, другого рівнів. Законопроект, який зараз я пропоную, формує саме правила роботи.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановна пані Ірино. Повертайтеся на ваше робоче місце.

Колеги, зараз має бути співдоповідь від комітету.

Слово для співдоповіді надається представнику профільного Комітету з питань охорони здоров'я шановній пані Оксані Корчинській. Будь ласка.

КОРЧИНСЬКА О.А., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка).* Слава Ісусу Христу! Маю честь представляти важливий законопроект для громадян України, прикро, що в напівпустому залі. Цей законопроект стосується ста відсотків населення України, тому що кожен громадянин нашої країни в певний момент, на жаль, може стати пацієнтом.

Комітет з питань охорони здоров'я розглянув проект Закону України «Про первинну медичну допомогу на засадах сімейної медицини», поданий народними депутатами України Іриною Сисоєнко, паном Костянтином Яринічем, Олексієм Кириченком та Сергієм Березенком.

У законопроекті пропонується врегулювати взаємовідносини у сфері забезпечення населення України первинною медичною допомогою на засадах сімейної медицини. У ньому, зокрема, визначаються види первинної медичної допомоги, правові, організаційні та економічні засади її надання; встановлюються чіткі повноваження органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у цій сфері;

регламентуються питання щодо порядку створення та функціонування центрів первинної медичної допомоги, їх фінансування та матеріально-технічне забезпечення.

Комітет з питань охорони здоров'я 17 жовтня 2017 року, розглянувши зазначений законопроект на засіданні, ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду у першому читання прийняти його за основу.

Хочу наголосити, що це означає для людей, які дивляться засідання. Я хотіла б навести як приклад видатну людину для України. Це учасник бойових дій, один з кращих начмедів полку «Азов», доброволець Ігор Роздобудько. У 2014-2015 роках сотні хлопців і дівчат – добровольців під час боїв у Широкиному було вивезено з лінії фронту. Пан Ігор тоді був керівником, усім на фронті відомим як «Печкін». Це людина, яка тоді віддала свою данину державі і бійцям, які її захищали.

Він чудовий лікар, і коли повернувся до цивільного життя, отримав додаткову освіту та організував у місті Березані перший приватний ФАП як сімейний лікар. За два роки після демобілізації, він, працюючи лікарем і маючи в штаті одну медсестру, став конкурентом для цілої поліклініки в місті Березані. Але, на жаль, ані місцева влада, ані мерія йому не допомагають.

Пан Ігор за цей час отримав додаткову освіту з офтальмології, з кількох дисциплін сімейної медицини, закінчив курси з імунізації і вакцинації. Це один з кращих спеціалістів в області, бере участь у всіх «круглих столах», які проводяться у Верховній Раді, але місцева влада йому не дозволяє розвиватися. Навіть як учаснику бойових дій йому не надали ділянки, щоб він зміг взяти кредит і побудувати ФАП, щоб обслуговувати населення. Це тому, що він єдиний конкурент державній, на жаль, ще неякісній системі, яка залишається в районах.

Ми добиваємося реалізації принципу, що гроші повинні йти за пацієнтом. Лише пацієнт повинен вирішувати, який сімейний лікар надасть йому медичну послугу. Саме тому на фронті чотири роки тому ми створили єдиний медичний простір, бо неможливо систему охорони здоров'я ділити між 11 відомствами, як зараз. Повинен бути один принцип – пацієнт вибирає, де йому отримати медичні послуги. Це можуть бути заклади Міністерства охорони здоров'я, Міністерства соціальної політики, Національної академії медичних наук чи приватні

заклади, щоб пацієнт міг вибирати. Тільки за такої конкуренції може розвиватися і реально змінюватися ситуація в системі охорони здоров'я.

Ця реформа і, зокрема, цей законопроект важливі і для пацієнтів, і для лікарів, тому що зрівнялівка, коли людина, яка витратила півжиття на освіту і продовжує щодня відвідувати курси, вивчати міжнародні протоколи, і сімейний лікар, який сидить у поліклініці і нічого не робить для того, щоб вирости...

ГОЛОВУЮЧА. Скільки потрібно? Одна хвилина, щоб завершити, прошу.

КОРЧИНСЬКА О.А. ...у них одні стартові можливості. А для пацієнта важлива якість надання медичних послуг. Саме про це законопроект пані Ірини. Він стосується чіткого регламентування, що таке в даному разі первинна медична допомога на рівні сімейних лікарів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Я прошу записатися на запитання до пані Корчинської як представника комітету.

ГОЛОВУЮЧА. Іван Спориш. Будь ласка.

СПОРИШ І.Д. Вінниччина, «Блок Петра Порошенка». Звичайно, дуже приємно, що і комітет, і автор законопроекту разом з усіма депутатами вибудовують такий гарний законопроект. Ми повинні його підтримати.

Чи вважаєте ви, що більшість цих питань може вирішити страхова медицина? Тут говорилося про ранню діагностику хвороб та про інше. З приводу цього питань немає. Але порушувалося питання і щодо ФАПів у селах. Наших виборців це найбільше цікавить, хоча в законопроекті є багато норм на цю тему. Яка подальша доля ФАПів? Скажіть, будь ласка, декілька слів людям, які слухають сьогодні засідання Верховної Ради, і це їх найбільше турбує.

КОРЧИНСЬКА О.А. Дякую за запитання. Ви знаєте, що в Кабінеті Міністрів зараз розробляється програма щодо розвитку сільської телемедицини, на яку держава виділяє дуже великі гроші. Але неможливо зробити телемедицину без кадрів, бо це не тільки обладнання, це саме та ланка, яка повинна бути консультативною, досвідною для людей, але найперше там потрібні спеціалісти: фельдшери, сімейні лікарі, яким має бути вигідно працювати в селі.

З точки зору грошей і об'єднаних громад це вигідно. Зараз ми наполягаємо, щоб нагородили заслуженого лікаря, керівника поліклініки Селидівської лікарні. Це маленьке містечко за 20 кілометрів від лінії фронту. Цей лікар змінила ситуацію. За цей період, усього за півроку, що відбувається реформування, її поліклініка вже заробила вдвоє більше грошей, ніж...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте 30 секунд, щоб завершити.

КОРЧИНСЬКА О.А. ...за цілий рік. Тому що все залежить від людей, які це організують. Ми як єдиний законодавчий орган повинні дати їм платформу, допомогу, у тому числі й такий інструментарій, як телемедицина, щоб їм було вигідно працювати в селі.

ГОЛОВУЮЧА. Наступне запитання. Ігор Шурма. Прошу вас, колего.

ШУРМА І.М. «Опозиційний блок». Хотів би нагадати, що у законопроекті № 6634, який ми розглядаємо, визначаються види первинної допомоги, правові, організаційні та економічні засади її надання і таке інше.

Пані Оксано, ви у своїй доповіді, яку комітет вас не уповноважував робити, оскільки я подивився стенограму, там вас не визначено як доповідача, це повинна була б робити кваліфікаційно-професійна людина, з медичною освітою, постійно говорите про медичну допомогу і про медичну послугу. Поясніть, будь ласка, щоб люди зрозуміли, чим відрізняється медична допомога від медичної послуги?

Дякую.

КОРЧИНСЬКА О.А. До мене звернулася керівник секретаріату комітету пані Семерунь. У зв'язку з відсутністю голови комітету на

засіданні Верховної Ради я як перший заступник уповноважена Регламентом Верховної Ради представляти законопроекти. Це перше.

Друге. Зараз за Конституцією України наше населення отримує медичну допомогу. Тому що медичні послуги – це все-таки безпосередньо ті послуги, які обраховані, щодо яких є затверджений тариф за принципом, який ми сподіваємося втілити. Зараз у нас відбувається запровадження первинної ланки, з 1 січня 2020 року на надання медичних послуг переходять вторинна і третинна ланки, які на сьогодні надають медичну допомогу. Ті громадяни, які підписали декларацію з сімейними лікарями, отримують медичні послуги, ті, які не підписали, – медичну допомогу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Останнє запитання. Народний депутат Євтушок. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М. «Батьківщина». Пані доповідач, я розумію, що сімейна медицина має дуже багато позитивних переваг. Це і системний догляд за хворобами, які протікають у пацієнтів, і все інше. Але водночас у жодному разі сімейна медицина не може заміщати собою медичну допомогу, яку мають надавати вузькопрофільні спеціалісти. Я хочу вас запитати, чи не створюються такі ризики в даному законопроекті, оскільки я розумію, що, наприклад, такі хвороби, як орфанні захворювання у дітей, потребують певного системного, постійного нагляду і проведення процедур? На мою думку, у даному законопроекті є саме такі ризики. Прокоментуйте, будь ласка.

КОРЧИНСЬКА О.А. Я зараз зачитаю безпосередньо статтю цього законопроекту, щоб відповісти на всі ваші запитання. Первинна медична допомога (це про те, що ми з вами говоримо) – це медична допомога, що надається в амбулаторних умовах або за місцем проживання пацієнта спеціалістами первинної медичної допомоги та передбачає надання консультацій, проведення діагностики, лікування найбільш поширених хвороб, травм, отруєнь, патологічних, фізіологічних (під час вагітності) станів, здійснення профілактичних заходів, направлення відповідно до медичних показань пацієнта, який не потребує екстреної медичної допомоги, на надання йому вторинної спеціалізованої (якраз до тих вузьких спеціалістів, про яких ви казали)

або третинної вузькоспеціалізованої медичної допомоги, надання невідкладної медичної допомоги в разі гострого розладу фізичного чи психічного здоров'я пацієнта, який не потребує екстреної вторинної або третинної високоспеціалізованої медичної допомоги.

Я конкретизувала.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Прошу повертатися на ваше робоче місце і дякую за співдоповідь.

Колеги, прошу записатися від депутатських фракцій і груп на обговорення проекту Закону «Про первинну медичну допомогу на засадах сімейної медицини».

Запрошується до слова народний депутат Савка. Прошу вас, шановний колего. Увімкніть, будь ласка, мікрофон народного депутата.

САВКА І.І., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Красно дякую, пані головуюча. Найперше я хочу подякувати за законопроект, який обговорюється. Це слухний законопроект. Такий закон потрібен насамперед народу України.

Я прекрасно знаю пані Оксану Корчинську, яка обґрунтовано виклала суть законопроекту і зробила все можливе для того, щоб громадяни України були з ним обізнані. Але в мене є запитання стосовно реабілітації військовослужбовців, учасників бойових дій. Де саме вони її проходять, скільки коштів на це виділятиметься і хто за це відповідатиме? У цьому законопроекті немає обґрунтування цього питання. Тому я просив би це врахувати.

Хочу сказати, що і попередній законопроект, який ми сьогодні розглядали, теж потрібен народу країни. Тож, вельмишановні колеги депутати, ще раз хотів би закликати нас усіх до роботи в парламенті. У даний час народ України дивиться на нас, тому ми повинні працювати і приймати закони, які необхідні для покращення здоров'я наших громадян. Тому я прошу всіх зайти до залу і проголосувати за ці законопроекти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний пане Савка, за висловлену позицію вашої фракції.

Запрошую до слова Ігоря Шурму, який представить позицію фракції «Опозиційний блок».

ШУРМА І.М. «Опозиційний блок». Шановні колеги, шановні громадяни України, шановна медична спільнота! Ось зараз ви бачите реальне ставлення виконавчої і представницької гілки влади до реформи охорони здоров'я. Скажіть, будь ласка, якщо ми говоримо про цю реформу, то це нормально, що зараз за цей законопроект (я його не аналізую) голосуватимуть 75 людей? Ну, зайдуть до залу ще 60 депутатів. Ви розумієте, свідомо вносяться медичні законопроекти – про проведення парламентських слухань щодо туберкульозу, про первинну медичну допомогу, щоб їх, перепрошую за грубе слово, завалити. Ну, коли потрібно було прокнопкодавати за проект [№ 6327](#) про так звану медичну реформу, тут усі сиділи і ще й голосували трьома-чотирма кнопками. А коли розглядаються питання щодо конкретного законопроекту – такого немає, щодо парламентських слухань на тему проблеми номер один, за даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, – немає.

Чому, зі слів доповідача, сьогодні в медицині хаос? А я вам скажу. Тому що навіть з отих законодавчих ініціатив авторів і європейської більшості ви ж не знаєте, яку модель охорони здоров'я будете в Україні. Ми скільки говоримо: щоб зрозуміти, за що голосуємо, покажіть модель. Для цього Прем'єр-міністр повинен подати кандидатуру на посаду міністра. Ви, коаліціє, повинні подати свою кандидатуру. Два роки ви не можете серед 40 мільйонів громадян України знайти людину, яка очолить Міністерство охорони здоров'я, яка взяла б відповідальність і сказала: ми, європейська більшість, пропонуємо отаку модель розвитку медицини, отаку стратегію, оце концепція її впровадження, оце стільки законів треба прийняти, постанов Кабінету Міністрів, наказів Міністерства охорони здоров'я, щоб покроково можна було вирішувати питання.

Норми, які пропонуються в даному законопроекті, за всієї поваги, в основному врегульовані законодавством. Положення про Центр первинної медичної допомоги, про амбулаторії, про фельдшерсько-акушерські пункти врегульовані. Тобто це нуль.

Більше того, люди добрі, сьогодні медициною, як у Радянському Союзі, керують доярки. Люди без медичної освіти, які плутають

первинну медичну допомогу з медичною послугою, які не узгоджують норми із законодавством, агітують нас голосувати.

«Опозиційний блок» не підтримуватиме даної законодавчої ініціативи, тому що це все вже врегульовано. І взагалі ці спорадичні ініціативи нічого не дадуть. Запропонуйте залу стратегію!

А ті, які сьогодні намагаються підшліфувати те, що вже є, це все ті люди, які за безвідповідальність, – вони і Супрун не підтримують, і за неї голосувати не хочуть.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ірина Сисоєнко представить позицію фракції «Самопоміч». Будь ласка.

СИСОЄНКО І.В. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Знаєте, те, як у державі все вже врегульовано в чинному законодавстві, як сказав попередній промовець, ми всі бачимо, дивлячись на стан медичних закладів, на те, в якому середовищі працюють лікарі, і можемо зробити відповідні висновки.

Я хочу зазначити, що цей законопроект не є якоюсь ініціативою і вигадкою народних депутатів. Він розроблений і підтримується Українською асоціацією сімейної медицини, Інститутом сімейної медицини, Національною медичною академією післядипломної освіти імені Платона Шупика, Асоціацією стоматологів України. Це безпосередньо медичні працівники вимагають від нас, парламентаріїв, затвердити на рівні закону і дати їм зрозумілі правила для роботи первинної ланки, якщо, справді, Україна рухається за моделлю впровадження якісної і доступної медичної допомоги на базі саме сімейної медицини.

Тож мені дуже прикро, що зараз майже порожній зал Верховної Ради. За такого ставлення до медицини, з огляду на те, що під час голосування за попередній проект про парламентські слухання на тему боротьби з туберкульозом не знайшлося відповідної кількості голосів, тому що немає депутатів, я відчуваю, що така ж доля спіткає і цей законопроект, просто не буде кому за нього проголосувати.

Тому думаю, що найперше парламент повинен прийняти законопроект № 8221, який має позбавити народних депутатів усіх

пільг на медичне обслуговування і зробити так, щоб народні депутати так само, як звичайні громадяни України, лікувалися в районних, міських, обласних лікарнях, щоб стояли в чергах під кабінетами, щоб бачили всю ту ситуацію, і тоді приходили на свої робочі місця в сесійному залі, щоб проголосувати за медичні законопроекти та інші ініціативи, які стосуються життя і здоров'я.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую вам, шановна пані Ірино.

Я хочу, дійсно, наголосити, що разом з пані Іриною, Сергієм Березенком, з іншими колегами, які представляють профільний Комітет з питань охорони здоров'я, нещодавно ми були на дуже важливому заході, присвяченому 100-річчю Національної медичної академії післядипломної освіти мені Платона Шупика. Ми хочемо ще раз від імені Верховної Ради України привітати колектив цієї важливої академії з такою прекрасною датою. Я думаю, ви всі до того доєднаєтеся.

Від «Блоку Петра Порошенка» – Іван Рибак. Будь ласка.

РИБАК І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ № 202, Чернівецька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Виборчий округ № 202, Чернівецька область. Дійсно, у залі на даний час залишилися ті люди, яким небайдужа доля пересічних українців.

Хочу наголосити, що насправді 80 відсотків проблем зі здоров'ям можна розв'язати саме на стадії обстежень, на стадії первинного лікування в сільських амбулаторіях і фельдшерсько-акушерських пунктах. А ще більше проблем зі здоров'ям можна розв'язати, якщо звертати значну увагу на екологічну обстановку на території нашої держави. На жаль, сьогодні ми говоримо про недофінансування в системі охорони здоров'я, водночас абсолютно не приділяємо уваги охороні навколишнього природного середовища. А як відомо, є пряма залежність здоров'я населення від довкілля в державі, в якій це довкілля в неналежному стані.

Тому, шановні колеги, ці дві проблеми тісно пов'язані між собою, і в найближчі роки вони будуть нам відкликатися все більшими видатками з державного бюджету. Бо чим менше грошей ми вкладаємо в навколишнє середовище, чим менше грошей вкладаємо в якісну питну воду для наших громадян, тим більше коштів нам доведеться витратити на оздоровлення, на профілактику та на лікування наших українців від онкохвороб, які мають пряму залежність саме від стану довкілля. Бо ви знаєте про ситуації, пов'язані з викидами у навколишнє середовище CO₂. На сьогодні є дуже серйозні проблеми з питною водою в Дніпрі, Кривому Розі, на Херсонщині, у центральних регіонах нашої держави. На Західній Україні є такі серйозні проблеми, як у місті Калуші, з полігонами небезпечних відходів.

Усі ці питання необхідно зараз вирішувати, бо через рік, через два, через десять доведеться половину державного бюджету витратити на охорону здоров'я. Але я хочу подякувати авторам цього законопроекту за, дійсно, позитивну ініціативу і буду однозначно її підтримувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги з фракції «Батьківщина», я ж ніколи не відмовляю «Батьківщині» у суверенному праві взяти слово і виступити на тему не тарифів у даному випадку, а проекту Закону «Про первинну медичну допомогу на засадах сімейної медицини».

Слово надається шановному колезі Євтушку. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М. «Батьківщина». Дуже дякую, пані головуюча. Ми щойно чули і доповідь автора законопроекту, і позицію комітету. Я ще раз хочу перепросити, але коли ми з експертами розбирали цей законопроект, нам було незрозуміло, у який саме спосіб у первинній ланці надаватимуться послуги, проводитимуться процедури щодо таких хронічних хвороб, як, наприклад, орфанні захворювання, на які хворіють діти.

Сьогодні тут дуже багато говорилося про туберкульоз. Україна зараз належить до п'ятірки країн, які мають найвищий показник захворюваності на цю хворобу. Це в принципі епідемія, яка стосується майбутнього нашої країни. І все це в рамках цієї псевдореформи,

яку ми зараз знову-таки намагаємося, вибачте за сленг, допічкати різними новаціями.

Що я розумію в контексті реформи медицини або чи потрібно реформувати медицину? Так, звісно, потрібно, тому що рівень послуг, які надаються сьогодні в лікарнях, незалежно чи в амбулаторіях, чи в первинній ланці, дуже низький. Багато промовців говорили про те, що залежність від того, яка послуга надаватиметься в установах охорони здоров'я, це прямі видатки, за які ми голосуємо в контексті прийняття рішень про державний бюджет, бюджетоутворюючих нормативно-правових актів.

На моє велике переконання, первинна ланка, яка фінансується, можливо, мінімально, не може ефективно працювати і надавати якісні послуги з однієї простої причини – фінансів потрібно як мінімум 5 відсотків від національного ВВП. Лише тоді ми зможемо говорити про сімейну медицину, про первинну ланку, лише тоді зможемо розуміти, що наші лікарі забезпечені належним фондом оплати праці та іншими пільгами. Оскільки вони на сьогодні, вибачте, побираються і думають, як їм прожити, апріорі надати якісь певні послуги вони не можуть.

Тому ми хотіли б говорити, пані Ірино Сисоєнко, про те, щоб у первинній ланці медицини ми мали можливість передбачити різну розгалужену можливість щодо надання послуг, щодо проведення процедур для хворих на хронічні захворювання. Допоки ми цього в законопроекті не бачимо.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Колеги, я хочу звернутися до фракції Радикальної партії. Ви не берете слова? Щоб не було такого, як іноді в нас буває, що хтось недочув (*Шум у залі*). Ні!

Сергій Каплін. Будь ласка. Потім відбудеться запис на виступи народних депутатів України.

КАПЛІН С.М. Я виступлю замість Радикальної партії. Шановні співвітчизники! Насправді ми будемо голосувати за цей законопроект, і я вважаю, що він на часі, він є продовженням, навіть, швидше, порятунком від тієї реформи, яку започаткувала коаліція. Ця реформа, на мій погляд, потребує ретельного вивчення і високої професійної оцінки.

Разом з тим хочу зауважити від профспілок, Соціал-демократичної партії, що реформа охорони здоров'я починається із зарплати лікарів. Я відкрив сайт пропозицій за кордоном для наших лікарів – ua.jooble.org. Послухайте, будь ласка: потрібен лікар дерматолог-косметолог, клініка *Likar Za Kardon* (Катар) – 140 тисяч гривень на місяць (це пропозиції, які розміщені безпосередньо в Україні); лікар дерматолог, клініка *Career Land Center* – 145-149 тисяч гривень на місяць; різноробочий у лікарню – 64 тисячі гривень на місяць; у лікарню в Німеччині – 140 тисяч за місяць; лікар-терапевт в Німеччині – 2400 євро; знову лікар у Німеччину – 3600; лікар-дерматолог – 4900 євро. У нас середня заробітна плата лікаря становить приблизно 6 тисяч гривень.

Скажіть, будь ласка, хто зупинить молоду людину, яка вивчилася за гроші платників податків у нашому українському вузі, яка дивиться сьогодні пленарне засідання Верховної Ради України і бачить тут 70 людей, які працюють над реформою системи охорони здоров'я, точніше, не працюють? Хто стримає молоду людину, яка блискуче знає англійську мову, не поїхати за кордон працювати?

Тому я вважаю, що сьогодні нам потрібно відповісти на чітке запитання: де знайти гроші для того, щоб платити гідну зарплату нашим лікарям? Якщо на це запитання не буде відповіді, можна сміливо ліквідувати всі лікарні, можна ліквідувати міністерство, можна перестати вимагати відставки Супрун.

Щодо малої кількості людей сьогодні на роботі. Так, ви страйкуєте. Але, дорогі мої, сидіть на робочому місці і страйкуйте, як страйкували шахтарі! Не дома біля телевізора або по ресторанах, а на своєму робочому місці. Якщо ви проти тарифів, приходьте сюди, виступайте, обговорюйте законопроекти, покажіть усій країні, дорогим нашим співвітчизникам, що ви відпрацьовуєте свою заробітну плату і право красти в наших дорогих співвітчизників!

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, прошу записатися на виступи народних депутатів України. Відводиться 15 хвилин на дебати народних депутатів України.

Роман Семенуха. Будь ласка. Запрошую вас до слова (*Шум у залі*). Ірина Сисоєнко відстоює законопроект. Ви будете говорити 10 хвилин? 6 хвилин. Поєднуємо право на виступи народних депутатів Опанасенка і Семенухи. Прошу.

СИСОЄНКО І.В. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Знаєте, мені дуже прикро, що окрім того, що в залі немає належної кількості народних депутатів, щоб прийняти цей важливий законопроект, немає ще й жодної людини в урядовій ложі. Подивіться, будь ласка, де представники Міністерства охорони здоров'я? Немає. Міністерства фінансів? Немає (*Оплески*).

Щодо питання заробітної плати медичних працівників, лікарів три роки з цієї парламентської трибуни виступають представники всіх політичних сил. Фракція «Об'єднання «Самопоміч» третій рік вимагає підвищення тарифних розрядів медичних працівників. Але хто має це зробити? Це повинні зробити Прем'єр-міністр України, міністр фінансів. Фінансування і формування видатків на належну заробітну плату медичних працівників – це відповідальність уряду. Ми можемо в цьому залі про це говорити ще багато років, але якщо не буде політичної волі перших осіб держави, виконавчої гілки влади, нічого не зміниться, ми й далі будемо лише розповідати, яка заробітна плата у медиків за кордоном, а водночас медики продовжуватимуть виїжджати з України. У західному регіоні, на Закарпатті медики взагалі виїжджають цілими відділеннями. Ми скоро дочекаємося, що коли люди будуть приходити в лікарні, їм просто фізично не буде до кого звертатися.

Тож парламент повинен прийняти закони, за якими буде побудовано справжню систему охорони здоров'я, систему взаємовідносин медичної допомоги першої, другої, третьої ланок. Це відповідальність парламенту, але далі – відповідальність уряду належним чином виконувати ці закони.

Я вже не знаю який раз фракція «Об'єднання «Самопоміч» наголошує на тому, що не стіни лікарень, не медичне обладнання лікують і рятують людину, надають медичну допомогу лише медичні працівники. Наше спільне завдання – добитися політичного рішення Прем'єр-міністра України, міністра фінансів, щоб у проекті Державного бюджету на наступний рік було передбачено підвищення тарифних розрядів медичних працівників, щоб, коли запрацює повною мірою закон про зміну системи фінансування охорони здоров'я, щоб у міських, районних, обласних лікарнях ще залишилися висококваліфіковані лікарі і було до кого приходити за медичною допомогою та медичними послугами всім громадянам нашої держави.

Крім того, що зараз ми обговорюємо законопроект про первинну ланку медичної допомоги. Я вкотре, шановні колеги, з цієї парламентської трибуни наголошую на тому, що поки в Україні немає системи профілактики, своєчасної діагностики, величезна кількість населення України має вже останні стадії захворювань, щодня стається багато інсультів та інфарктів, захворювань серцево-судинної системи. Хто в таких випадках рятує хворого? Не сімейний лікар, не педіатр, не терапевт. У таких випадках надають медичну допомогу та бережуть здоров'я і життя кожної людини виключно працівники екстреної медичної допомоги.

Третій рік уряд нехтує фінансуванням екстреної медичної допомоги. Скільки разів ми як народні депутати зверталися до уряду з цією величезною проблемою? Я не знаю, скільки ще потрібно, щоб працівники екстреної медичної допомоги збиралися на мітинги під стіни уряду та парламенту, щоб донести те, що відсутність державного фінансування на швидку допомогу призводить до того, що щороку в Україні збільшується смертність. Це безпосередньо відповідальність уряду через те, що нехтується фінансування екстреної медичної допомоги.

У наступному році уряд запропонував профінансувати швидку допомогу лише у п'яти областях України і в місті Києві. Фракція «Об'єднання «Самопоміч» вимагає, щоб були внесені зміни до Державного бюджету України і щоб усі області одержали однакове фінансування за потребою на швидку допомогу. Не може бути так, що в одних областях України медики одержать підвищену зарплату, а в інших областях – не одержать. Не може бути так, що в одних областях будуть закуплені машини швидкої допомоги, а в інших областях цього не буде. Має бути справедливість і не може бути жодної дискримінації стосовно життя і здоров'я людей.

Тому ми вимагаємо в наступному році передбачити кошти на державне фінансування екстреної медичної допомоги в усіх областях України. Це є фундаментом збереження життя і здоров'я. А паралельно в Україні має бути прийнятий системний закон про первинну ланку медичної допомоги і має почати формуватися процес профілактики, скринінгу, ранньої діагностики захворювань, медичної реабілітації, яка сьогодні є важливою і для учасників бойових дій, і для хворих, які

після ДТП, після травм також обмежені зараз у медичній реабілітації. Все це має бути сформовано завдяки тому законопроекту, який ми...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановна колего.

До слова запрошується Іван Рибак. Будь ласка.

РИБАК І.П. Виборчий округ № 203, Чернівецька область. Для глибшого аналізу первинної медико-санітарної допомоги в Карпатському регіоні Буковини та на Івано-Франківщині прошу передати слово моєму колезі Юрію Солов'ю.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пане Соловей, 3 хвилини.

СОЛОВЕЙ Ю.І. Дякую. Виборчий округ № 89, Гуцульщина і Покуття. Шановні колеги, ми сьогодні чуємо багато виступів щодо великого переліку медичних питань: і туберкульоз, і сімейна медицина. Кожен з нас, думаю, хоче зробити серйозні покращення в медичній галузі. Але скажу чесно, спостерігаючи вже вкотре за роботою парламенту в середу, я стверджую, що поки ми не вилікуємо і не запровадимо ефективної роботи українського парламенту, нічого не зможемо зробити. Ми хочемо досягти результату, коли сам український парламент працює неефективно. Ну, для кого сьогодні в українському суспільстві секрет, що в середу прийняти будь-який законопроект практично неможливо? Для кого в країні секрет, що, по суті, забезпечити явку може розгляд тільки тих законопроектів, які потребують невідкладного вирішення?

На сьогодні очевидним є питання реформування роботи українського парламенту. Нам потрібно зробити всі кроки, щоб забезпечити явку народних депутатів. Нам потрібно зробити всі кроки, щоб зменшити законодавчий спам, який так само є сьогодні в стінах парламенту. Нам потрібно чесно і відкрито сказати суспільству, що, для прикладу, у вівторок ми розглядаємо законопроекти в першому читанні, а в четвер – у другому читанні. Нам взагалі серйозно потрібно підійти до реформування роботи ключового органу в нашій державі – Верховної Ради України. Бо жодні інші реформи, які ми хочемо провести, впираються насамперед у неефективну організацію роботи самої Верховної Ради України, про що я неодноразово говорю.

Саме тому я завжди закликаю до того, що нам потрібно відкрито провести день щодо внесення змін до Регламенту Верховної Ради України, обговорити всі питання, які є в роботі Верховної Ради, і прийняти відповідні рішення.

А сьогодні, використовуючи як нагоду розгляд такого законопроекту, я хочу звернутися з парламентської трибуни до керівництва Міністерства фінансів та Міністерства охорони здоров'я з вимогою невідкладно погасити заборгованість із виплати заробітної плати медичним працівникам, яка склалася в Косівському і Верховинському районах. Ця проблема стосується взагалі всіх гірських територій України. На сьогодні заробітну плату виплачено ще за серпень. Люди понад два місяці не отримують коштів.

Я вчергове звертаюся до уряду невідкладно вирішити ці питання, які гостро стоять у гірських районах України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Я хочу звернутися до фракції «Самопоміч». Ваші колеги ще виступатимуть?

Михайло Папієв передає слово Ігорю Шурмі. З місця будете виступати. Прошу вас, колего з профільного комітету, який є найкращим експертом щодо теми обговорюваного законопроекту у вашій фракції.

ШУРМА І.М. Пані Ірино, дякую за тепле слово. Шановні колеги, у чому полягає причина отаких, знаєте, контраверсійних виступів сьогодні? Ми говоримо про те, що необхідно реформувати парламент, оскільки його робота не є ефективною. Шановні колеги, я хотів би вам нагадати, що ваша коаліція нараховує, як ви говорите, не менше 226 голосів. То збирайтеся і реформуйте. Ви маєте рекомендації європейських парламентаріїв. Що вам заважає? У вас навіть на початку було 302 голоси, наскільки я пам'ятаю. Ви можете вносити конституційні зміни. До кого ви апелюєте? Апелюйте до себе. Це перше.

Друге. Ви повинні зрозуміти, що медики взагалі нічого не вирішують. Ви подивіться, хто сьогодні працює в Міністерстві охорони здоров'я? Людина, яка два роки не є членом Кабінету Міністрів, тимчасово виконуюча обов'язки міністра охорони здоров'я, яка представила диплом коледжу Мічиганського університету. Це рівень

середньої освіти. Навіть після нострифікації, яку вона пройшла, Міністерство освіти у висновку написало, що вона може продовжити навчання. Ну, це півбіди.

Просиділа людина півжиття в темному кабінеті помічником радіолога, нічого не бачила, хоче щось нам запропонувати, з її точки зору, добре. Але хто ж очолює її департаменти, управління та відділи? Там же людей з медичною освітою взагалі немає – всі експерти! Вона тішиться, що в неї експертом працює людина, яка навіть допрацювала до керівника бензозаправки чи бензоколонки, я вже навіть уважно це не читаю. Там люди з гуманітарною освітою, усі вони намагаються розповісти, як лікарям жити. Тому не випадково, колеги, Міністерство охорони здоров'я не засідає вже більше двох років. А про що тим людям без медичної освіти говорити з академіками мед-наук? Про що говорити з професорсько-викладацьким складом, тими людьми, яких запрошують на міжнародні конференції, до них дослухаються, надають їм операційні зали? З ними ніхто не говорить.

Сьогодні наголошувалося на тому, що нам потрібно прийняти той чи інший закон. Я вам скажу, що мені, справді, шкода автора законопроекту. Це посміховисько – внести на розгляд даний законопроект. Для мене як для громадянина України, вибачте, питання охорони здоров'я важливіше, ніж питання ратифікації. Якщо проста людина в селі чи в місті захворіє, яка користь для неї від тих ратифікацій? А охорона здоров'я – це здоров'я кожної людини. Більше того, даний законопроект – це результат того, я ще раз наголошую, що ми не знаємо, яку модель будуємо. Ці ж люди проголосували за виділення 5 відсотків внутрішнього валового продукту на охорону здоров'я – їх сьогодні немає. Будь-які зміни – не реальні! Ви навіть не хочете слухати про проблеми на парламентських слуханнях. Тому цей законопроект – це «глас вопиющего», і дуже прикро...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте 30 секунд, щоб завершити.

ШУРМА І.М. ...що таке питання розглядається в пустому залі. Це ставлення політичної еліти до проблем охорони здоров'я. Це результат ставлення Кабінету Міністрів до охорони здоров'я. Поламати нескладно, а ось будувати важко, це, дійсно, правда.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Наступний виступ – народний депутат Дехтярчук. Будь ласка.

ДЕХТЯРЧУК О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (одномандатний виборчий округ № 154, Рівненська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановне товариство! Хочу звернути увагу на те, що законопроект про первинну медичну допомогу, звичайно, вкрай необхідний. Але яка ситуація склалася на сьогодні? У залі розглядати його просто недоцільно.

Хотів би поговорити про первинну медичну допомогу, про ситуацію на місцях, про те, яким чином використовуються кошти, виділені з державних бюджетів у 2017-2018 роках на реформу первинної медичної допомоги, зокрема на будівництво амбулаторій. Узагалі з тієї практики і досвіду, які в мене є, і після спілкування з лікарями первинної медичної допомоги виникає логічне запитання: а чому ми найперше спрямували кошти на будівництво нових амбулаторій у той час, як великої проблеми з мережею амбулаторій, ФАПів в Україні ніколи не було і немає? Є проблеми з кадровим забезпеченням, із забезпеченням обладнанням наявних амбулаторій і фельдшерсько-акушерських пунктів.

Водночас велетенські кошти, які, до речі, ще й не використані, зосереджені саме на будівництві амбулаторій. Знову-таки, коли приймалися рішення про будівництво тих чи інших амбулаторій на різних територіях, не враховувалася думка як громадськості, так і, власне, фахівців. Один з прикладів. У моєму окрузі таку амбулаторію сімейного типу планують будувати за 2 кілометри від центру майбутнього госпітального округу. Який сенс будівництва, витрачання державних коштів, якою буде їхня ефективність – під великим знаком запитання. Дуже часто подібні рішення нагадують пошук води, стоячи посеред річки. За великим рахунком, доцільності в таких речах мало. Хотілося б звернути увагу виконавчої влади, яка неефективно і невчасно використовує, ще раз кажу, кошти на будівництво цих амбулаторій, на подібні порушення.

А законопроект, власне, необхідний. Шкода тільки, що ми його просто обговорюємо, але аж ніяк не можемо прийняти рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, до кінця засідання залишається буквально 14 хвилин, ми вже не встигнемо розглянути наступний законопроект. Я пропоную, щоб ви дали мені як головуючій право продовжити ще на кілька хвилин виступи народних депутатів України, а потім ми перейдемо до голосування. Не буде заперечень? Не буде.

Далі я зачитаю прізвища тих депутатів, які записалися на виступи, і дасте мені знати, хто хоче скористатися цим правом. Народні депутати Кишкар, Веселова, Єднак, Каплін, Романова (*Шум у залі*). Подайте мені сигнал, будь ласка, хто хоче. Ще три депутати хочуть скористатися своїм правом на виступ, і вони записані.

Отже, народний депутат Ігор Шурма. Потім – Остап Єднак, Каплін і Ірина Сисоєнко.

Пане Ігорю, будь ласка.

ШУРМА І.М. Дякую. Шановні колеги, ви знаєте, єдина перевага середі і п'ятниці полягає в тому, що всі люди, які залишилися сьогодні в залі, принаймні не гудуть і не заважають виступати та обговорювати тему.

На превеликий жаль, проблема охорони здоров'я не є тією проблемою, у розв'язанні якої зацікавлені депутати. Знаєте, у чому полягає лукавство в тому числі й тих людей, які розробляли цей законопроект? Я вам нагадаю законопроект № 6327 про так звану медичну реформу, який тут прийняли. Це не реформа, а фінансовий документ, у ньому мова йде про гроші, а не про систему медичного обслуговування населення. Так ось, закликаючи нас голосувати за той законопроект, нам постійно говорили про реформу на первинній ланці. Це було минулого року. Я вже не кажу про те, що тоді було сфальшовано результати голосування, і сьогодні дане питання розглядається в Конституційному Суді.

Я говорю про інше. Ви прийняли цей закон, його підписав Голова Верховної Ради, підписав Президент. А сьогодні, через рік, ви намагаєтеся окремим законом внести зміни і доповнення щодо роботи первинної ланки. Вдумайтеся, закон має працювати з 1 січня 2018 року, його на порушення закону запустили з першого півріччя, а лише сьогодні ви будете врегульовувати, як сказав автор законопроекту, той хаос і розбіжності, які є на первинній ланці. Так за що ви проголосували? То ви тим самим говорите про те, що той закон, який ви називаєте медичною реформою і махаєте прапором, нереально виконати,

тому що він потребує законодавчого регулювання. За що ви тоді голосували? Це перше.

Друге. У тому законі було запропоновано, щоб відбувалися реформаторські зміни, тобто не тільки підвищення заробітної плати, а щоб змінювалася і якість медичного обслуговування населення на первинній ланці, і це головне. Потрібно, щоб держава виділяла відповідні гроші. Ви в бюджеті на 2019 рік плануєте виділити заледве більше 3 відсотків внутрішнього валового продукту. Там бракує 100 мільярдів до суми, яка мінімально забезпечила б реалізацію так званої медичної реформи.

Сьогодні ми не бачимо тут представників Міністерства охорони здоров'я. Вчора відбулося засідання Комітету з питань охорони здоров'я і було дано доручення Прем'єр-міністру Гройсману забезпечити явку представників Міністерства охорони здоров'я під час розгляду законопроектів. Нікого з них немає. Міністерству все одно, які є ініціативи в депутатів, уряду все одно, що робиться у сфері охорони здоров'я. Вони переймаються іншим – набрати кредитів, які віддаватимуть через 10 років і не вони. Оце їх...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Наступний виступ – Сергій Каплін.

КАПЛІН С.М. Вживаючи медичну риторичку, можу сказати, що ми зараз – ті депутати, які працюють у залі, виконують, до речі, свій конституційний обов'язок бути на робочому місці, фактично виконуємо функцію швидкої допомоги, для того щоб цей системний документ, над яким працювали кілька народних депутатів, Апарат Верховної Ради, залучені консультанти, радники, отримав право на життя і щоб ті помилки, огріхи, дисбаланси, зокрема пов'язані з менеджментом, фінансовим наповненням, проведенням цієї реформи, було подолано, і вона стала на якісь більш-менш професійні динамічні рейки, і наші співвітчизники отримали право на порятунок від смерті, від хвороб.

Дійсно, підтримуючи попередніх промовців, я приєднуюся до критики Міністерства охорони здоров'я в частині кадрової політики, яка там проводиться. Я нещодавно був запрошений на засідання і звіт Рахункової палати, де розглядалося питання проведення реформи

в системі державної служби. Щоб ви розуміли, після висновків Рахункової палати наші міжнародні донори, наші міжнародні партнери наклали санкції щодо України в частині фінансової підтримки реформи державної служби. Програму реформи виконано виключно на 20 відсотків. У Міністерстві охорони здоров'я, у команді виконуючого обов'язки міністра в якості радників реформи знайшлися колишні працівники бензозаправок, «МакДональдза» та інших закладів харчування і навіть один з менеджерів шашличної. Ось ця команда провадила фактично реформу системи охорони здоров'я, від якої залежить доля десятків і мільйонів людей: бабусі й дідуся у селі, малюка у дитячому садку, молоді сім'ї.

У залі сьогодні від сили 60-70 народних депутатів. У середу, посередині тижня, 60-70 народних депутатів розглядають проект важливого системного закону, який має стати локомотивом реформи як такої. Я розумію, що сьогодні ми не можемо в принципі прийняти це рішення.

Інше питання. На розробку цього законопроекту, на трансляцію його обговорення витрачені гроші доярок, металургів, шахтарів – гроші платників податків. От сьогодні за ці півтори години ми витратили кількасот тисяч гривень для того, щоб працювала Верховна Рада. Така ціна роботи Верховної Ради. Тому я закликаю зараз зупинитися і розглянути цей законопроект завтра, а сьогодні зробити все для того, щоб він був врятований...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний колего.

Запрошується до слова Остап Єднак, а потім – підсумовуюче слово автора законопроекту, і переходимо до голосування.

ЄДНАК О.В. Добрий день, шановні колеги, шановні слухачі, глядачі! Сьогодні, у середу, вийшов, можна сказати, медичний день, тому що практично цілий день ми розглядаємо і обговорюємо питання медицини. На жаль, результативність таких обговорень невисока, але все одно для суспільства, думаю, корисно було почути про ситуацію, яка склалася з туберкульозом в Україні.

Досліджуючи це питання перед самим розглядом, я дізнався у спеціалістів, що рівень захворюваності на туберкульоз в Україні становить близько 70 осіб на 100 тисяч населення. Більше того,

я дізнався, що динаміка поширення даного захворювання приблизно стабільна впродовж усіх років незалежності України. Тобто фактично можна зробити висновок, що модель лікування, профілактики боротьби з туберкульозом в Україні неефективна, тому що, приміром, у Європі та в розвинутих країнах це максимум 10 чоловік на 100 тисяч населення, що в рази менше, ніж в Україні. Ті самі балтійські країни фактично досягли рівня Європейського Союзу.

Про що це говорить? Що частково це торкається питань профілактики, раннього виявлення захворювань, зокрема питання первинної ланки, у тому числі й сімейної медицини. Знову-таки я хочу наголосити, що проблема не створилася впродовж останніх років, а існує протягом останніх десятиліть.

Думаю, що всі українці хочуть, щоб був сімейний лікар, фаховим характеристикам якого довіряє родина, який отримує гідну заробітну плату, щоб інформація про кожного пацієнта, про його аналізи, про його історію хвороби, яка є в цього сімейного лікаря, була доступна онлайн, щоб можна було, приїхавши в іншу частину країни, отримати доступ до цієї інформації, обравши іншого сімейного лікаря, та отримати якісну і фахову медичну допомогу.

Тому, шановні колеги, якщо ми будемо (я так розумію, уже завтра) розглядати і голосувати за даний законопроект, я просив би підтримати його за основу з подальшим доопрацюванням до другого читання, тому що ми всі розуміємо, що поточна система, на яку так скаржаться українці, є наслідком злочинної бездіяльності впродовж останніх десятиліть. Саме на наш парламент випала така відповідальність і можливість почати якісні зміни, які відбуватимуться в українській медицині наступні роки і десятиліття. Найголовніше, щоб ми рухалися в правильному напрямі. Я впевнений, що такий закон – це крок у цьому напрямі.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Заключне слово – Ірина Сисоєнко, автор законопроекту. Будь ласка.

СИСОЄНКО І.В. Шановні колеги, ви знаєте, те, що сьогодні під час розгляду законопроекту, який стосується медичного обслуговування, надання медичної допомоги, у залі так мало людей, що немає жодної людини від уряду в урядовій ложі, вкотре є доказом ставлення перших осіб держави до медицини і взагалі до питання охорони здоров'я громадян держави.

На жаль, медицина завжди в усьому обслуговувалася за залишковим принципом, за яким здійснюється державне фінансування, законопроекти вносяться на розгляд Верховної Ради тоді, коли більше ніж півзалу порожніх місць, немає народних депутатів. І так відбувається постійно.

Я вважаю, що ми маємо все-таки розпочати з того, щоб на рівні закону зобов'язати і чиновників, і народних депутатів одержувати медичну допомогу виключно в українських державних лікарнях, навіть не в приватних. Лише тоді, мабуть, буде і повний зал народних депутатів, і буде цікаво представникам уряду слухати те, що парламент, по суті, намагається виконати їх роботу.

У минулому році був прийнятий важливий закон, який змінює систему фінансування всієї системи охорони здоров'я, але це лише один закон. Жодна держава світу не змінювала системи охорони здоров'я за одним законом. Неможливо все виписати і побудувати нову модель системи охорони здоров'я лише за одним законом. Зараз, по суті, у парламенті відбувається спроба виконати безпосередньо ті дії, які має зробити уряд. Саме Міністерство охорони здоров'я мало б запропонувати парламенту законопроект про первинну ланку медичної допомоги, який ми обговорюємо. Тому що кошти лікарям надали, а правила роботи не визначили. Хто є лікарями першого рівня, які медичні заклади, збереження ФАПів на селі – це все робота Міністерства охорони здоров'я, і уряд має безпосередньо бути автором таких законодавчих ініціатив.

Тому я звертаюся до Голови Верховної Ради. У зв'язку з тим що цей законопроект надзвичайно важливий і його прийняття дасть змогу побудувати правила роботи для лікарів першого рівня, я прошу зараз не голосувати за нього. Ми його обговорили, розуміємо високе значення і ту ціль, яку перед собою ставили його автори. Я прошу перенести це голосування на той день, коли в залі буде належна кількість депутатів для того, щоб даний законопроект став законом України.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пані Ірино, я хочу повідомити: у мене немає повноважень переносити на будь-яку дату. Ми можемо завершити розгляд завтра, співдоповідь від комітету пані Корчинської вже була, і завтра проголосувати (*Шум у залі*). Не кричіть у залі!

Заключне слово від комітету Корчинської Оксани Анатоліївни ми заслухаємо завтра і відразу ж спробуємо змобілізувати зал на голосування. Домовилися? Так буде мудро.

Тоді, пані Оксано, у мене до вас прохання, оскільки ви не встигаєте сьогодні виступити, завтра бути о 10 годині в залі, щоб ви змогли зробити заключне слово, і ми спробуємо знайти голоси. Приймається, так? Це мудро, колеги.

До речі, не знецінюйте обговорення, тому що я вважаю, що парламентські дебати на будь-яку тему – дуже важлива форма сама по собі. Інколи в нас немає часу, і ми за скороченою процедурою не можемо навіть дійти до суті питання. Парламентські дебати і обговорення – це добра і важлива форма, тому я ініціюватиму взагалі запровадження форми парламентських дебатів як окремого питання без рішень, коли ми беремо певну тему і просто її обговорюємо, адже обговорення – це важливо. Те, що сьогодні ми провели дуже важливе обговорення питань і щодо проблеми туберкульозу, і щодо сімейної медицини, я вважаю важливим елементом роботи парламенту, який, власне, і є місцем для дискусії.

Ми не встигаємо завершити обговорення. Завтра продовжимо обговорення законопроекту і будемо об'єднувати зал для його прийняття.

А зараз ранкове пленарне засідання Верховної Ради України я оголошую закритим. Завтра о 10 годині всіх очікую в залі. Бажаю сьогодні всім народним депутатам плідної роботи в комітетах. Сподіваюся, завтра в нас буде ефективна і дієва робота.

Дякую.